

TÜRKİYE

OSMANİYE ATIK SU PROJESİ FİZİBİLİTE ÇALIŞMASI

EBRD Sözleşme No. 2024.011366

Paydaş Katılım Planı
Eylül 2025

AKRONİMLER VE KISALTMALAR

AAT	Atıksu Arıtma Tesisi
AİKB	Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası
DSİ	Devlet Su İşleri
FGO	Odak Grup Oturumu
PKP	Paydaş Katılım Planı
PUB	Proje Uygulama Birimi
TGO	Toplumla Görüşme Görevlisi
TKA	Türetilmiş Katı Atık Yakıtı
ÇED	Çevresel Etki Değerlendirmesi
ÖYP	Öncelikli Yatırım Programı
İller Bankası	İller Bankası A.Ş.

Aşağıda "muhtarlar" terimi kullanılmıştır. Mahalle liderleri için kullanılan Türkçe terimdir.

İÇİNDEKİLER

SAYFA

1	GİRİŞ	3
2	ÖNERİLEN PROJENİN TANIMI VE BAĞLAMI	3
3	BU PKP'NİN UYGULANMASI İÇİN SORUMLULUK	5
4	MEVZUAT GEREKLİLİKLERİ	5
5	DİĞER GEREKLİLİKLER	6
6	ÖNCEKİ PAYDAŞ KATILIM FAALİYETLERİNİN ÖZETİ	6
6.1	Osmaniye Belediyesi'nin Su ve Atıksu ile İlgili İletişim Faaliyetleri	6
6.2	Osmaniye Belediyesi'nin şikayet mekanizması	7
6.3	Odak Gruplarından Görüşler	7
7	PAYDAŞLARIN BELİRLENMESİ VE İLETİŞİM YÖNTEMLERİ	8
8	PAYDAŞ KATILIM PROGRAMI	10
8.1	İnşaat Öncesi ve Sırasında Paydaş Katılımı ve İletişimi	10
8.2	İşletme Aşamasında Paydaş Katılımı ve İletişim	18
9	KAMU ŞİKAYET MEKANİZMASI	18
9.1	İnşaat Aşamasında Kamu Şikayet Mekanizması	18
9.2	İşletme Aşamasında Kamu Şikâyet ve Şikayet Mekanizması	21
9.3	EBRD'nin Bağımsız Proje Hesap Verebilirlik Mekanizması	21
10	İLETİŞİM BİLGİLERİ	24
	EK 1: DETAYLI PROJE TANIMI	25
	EK 2. PAYDAŞ KATILIM GÜNLÜĞÜ PAYDAŞ KATILIM GÜNLÜĞÜ	29

1 GİRİŞ

Bu belge, önerilen Osmaniye Atıksu Arıtma Tesisi (AAT) Projesi (aşağıda 'Proje' olarak anılacaktır) için Paydaş Katılım Planı'dır (PKP). Proje, Türkiye'de Osmaniye Belediyesi ('Belediye') ve İller Bankası A.Ş. ('İlbank') tarafından planlanmakta ve uygulanmaktadır ve Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası'ndan (EBRD) kredi finansmanı alması beklenmektedir.

PKP'nin hedefleri¹ şunlardır:

- Osmaniye Belediyesi'nin paydaşlarıyla yapıcı bir ilişki kurmasına ve sürdürmesine yardımcı olacak paydaş katılımına yönelik sistematik bir yaklaşımın ana hatlarını çizmek.
- Proje döngüsü boyunca Proje paydaşları ile etkili ve kapsayıcı katılım için araçlar sağlamak.
- Uygun çevresel ve sosyal bilgilerin açıklanmasını, Proje paydaşlarıyla anlamlı istişareler yapılmasını ve uygun olduğu durumlarda istişare yoluyla sağlanan geri bildirimlerin dikkate alınmasını sağlamak.
- Paydaşlardan gelen şikayetlerin uygun şekilde yanıtlanmasını ve yönetilmesini sağlamak.

PKP, Projenin aşağıdaki aşamalarını kapsamaktadır:

- Projenin inşaat öncesi ve inşaat aşaması, inşaatın 2026-2028 yılları arasında gerçekleşmesi beklenmektedir. Proje bileşenlerinin bir kısmının inşaatı 2027 yılında tamamlanabilir.
- Projenin inşaatın tamamlanmasını takip eden işletme aşaması, 12 aylık bir kusur bildirim süresini içermektedir.

PKP, Türkçe ve İngilizce dillerinde Belediye'nin internet sitesinde ve Belediye'de basılı kopya olarak kamuya açık olacaktır. Adresler de dahil olmak üzere iletişim bilgileri aşağıdaki 11. bölümde yer almaktadır.

PKP, Proje uygulamasında ilerleme kaydedildikçe düzenli güncellemelere tabi olacaktır.

2 ÖNERİLEN PROJENİN TANIMI VE BAĞLAMI

Osmaniye Belediyesi tarafından işletilen mevcut Atıksu Arıtma Tesisi şu anda aşırı yüklenmiş durumdadır ve bu durum düşük atıksu kalitesine ve başta alıcı su kaynağı Ceyhan Nehri'nin kirlenmesi olmak üzere çeşitli sorunlara yol açmaktadır. Belediyenin su temini ve atıksu hizmetleri sağladığı Osmaniye'nin kayıtlı nüfusu yaklaşık 243.400'dür ve son on yılda yıllık ortalama %1,2'lik bir nüfus artışı yaşamıştır. Buna ek olarak, Osmaniye'de yaşayan ancak resmi nüfus sayımına dahil edilmeyen yaklaşık 47.000 kişi olduğu tahmin edilmektedir. Bunlar çoğunlukla geçici koruma altındaki Suriyeliler ve kayıtsız Suriyeli mültecilerin yanı sıra Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi'nde okuyan ve şehirde ikamet eden ancak başka bir yerde kayıtlı olan öğrencilerden oluşmaktadır.

Eylül 2024 - Mart 2025 tarihleri arasında bir Fizibilite Çalışması yürütülmüş ve bir Öncelikli Yatırım Programı (PIP) ile sonuçlanmıştır. Önerilen bir Uzun Vadeli Yatırım Stratejisi de geliştirilmiştir.

Bu PKP, 2026-2028 yılları arasında uygulanacak olan EBRD destekli önerilen PIP ile bağlantılı inşaat faaliyetleri ve müteakip operasyonlarla ilgilidir. PIP aşağıdaki tabloda özetlenmiştir.

Yatırım	Kısa açıklama
ATIKSU ARITMA TESİSİ	Mevcut AAT ile aynı sahada yeni bir AAT'nin inşa edilmesi. Yeni AAT, mevcut AAT'nin tasarım kapasitesini 50.000 m ³ /gün'den (250.000 PE) 75.000 m ³ /gün (350.000 PE) kapasiteye çıkaracaktır.
Atıksu Deşarj Boru Hattı	Mevcut borulu atık su deşarj sisteminin 1200 mm çapında toplam 6,1 km uzunluğunda yeni bir atık su deşarj boru hattı ile değiştirilmesi. Yeni deşarj boru hattı mevcut deşarj boruları ile aynı güzergahı izleyecektir.

¹ Hedefler EBRD'nin Çevresel ve Sosyal Politikası, Performans Gerekliği 10'dan alınmıştır: <https://www.ebrd.com/news/publications/policies/environmental-and-social-policy-esp.html>

Daha ayrıntılı bir Proje tanımı Ek 1'de yer almaktadır.

Aşağıdaki iki harita Proje bileşenlerinin konumunu göstermektedir.

Şekil -21 Osmaniye AAT sahası kırmızı renkle belirtilmiş ve inşaat için planlanan alanlar renklendirilmiştir. Potansiyel konut binaları sarı renkle, inşa halindeki konut binaları mor renkle, hayvancılık tesisleri mavi renkle ve resmi mezbaha turuncu renkle işaretlenmiştir.

Şekil -22 Mevcut atık su tahliye borusu (ilk kısım pembe, ikinci kısım mavi ile işaretlenmiştir)

3 BU PKP'NİN UYGULANMASI İÇİN SORUMLULUK

Osmaniye Belediyesi tarafından kurulacak olan PUB, PIP'de yer alan yatırımların uygulanmasından sorumlu olurken, Belediyenin diğer Müdürlükleri tarafından desteklenen Su ve Kanalizasyon Müdürlüğü sonraki işletme ve yönetimden sorumludur. Bu doğrultuda, PUB inşaat aşamasında paydaş katılımı ve iletişim faaliyetlerinin uygulanmasından sorumlu iken, Osmaniye Belediyesi Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü sonraki operasyonlar sırasında bu faaliyetlerden sorumludur.

4 MEVZUAT GEREKLİLİKLERİ

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, vatandaşların düşünce ve kanaat özgürlüğünü güvence altına alan temel belgedir. Bu özgürlük, resmi makamların müdahalesi olmaksızın bilgi veya fikir alma ya da verme özgürlüğünü içerir. Ayrıca, vatandaşlar ve Türkiye'de ikamet eden yabancılar, kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikayetleri hakkında, yetkili makamlara ve Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne yazı ile başvurma hakkına sahiptir.

Bu Proje ile ilgili olarak halkla istişare, bilgi paylaşımı ve şikayet prosedürleri, başta Bilgi Edinme Kanunu (4982 sayılı Kanun, 24.10.2003 tarihli ve 25269 sayılı Resmi Gazete) olmak üzere mevcut Türk mevzuatı kapsamında yer almaktadır. Bu kanunun amacı, demokratik ve şeffaf yönetimin gereği olan eşitlik, tarafsızlık ve açıklık ilkelerine uygun olarak kişilerin bilgi edinme hakkını kullanmalarına ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir. Kanun, belediyeler de dahil olmak üzere kamu kurumları için geçerli olup, talep ve şikayetlerin cevaplandırılmasına ilişkin usulleri düzenlemektedir.

01/11/1984 tarihli ve 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun da kamu kurumlarına yönelik talep, şikayet ve ihbarlar için geçerlidir.

Kurum ve kuruluşlar, talep edilen bilgi veya belgelere erişimi 15 iş günü içinde sağlamakla yükümlüdür. Bu süre, dilekçe hakkına (talep, şikâyet, ihbar) tabi sorgulamalar için 30 iş gününe kadar uzatılabilir. Bu durumda, süre uzatımı ve gerekçesi 15 günlük sürenin bitiminden önce başvuru/şikâyet sahibine yazılı olarak bildirilir. Şikâyet veya talep reddedilirse, başvuru sahibi/şikâyetçi bu kararın gerekçesi ve olası itirazların sunulabileceği yollar hakkında bilgilendirilmelidir.

Türkiye, 1998 tarihli Bilgiye Erişim Hakkı, Karar Alma Sürecine Halkın Katılımı ve Çevresel Konularda Adalet Erişim Sözleşmesi'ni (Aarhus Sözleşmesi) onaylamamıştır.

Buna rağmen, Türkiye'de 2022'den itibaren ulusal Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) yönetmeliğinde tanımlanan tüm Ek-1 projeleri için bir halkın katılımı toplantısı düzenlenmesi zorunludur. Ek-1 olarak adlandırılan projeler için bir paydaş katılım planı da hazırlanmalıdır. Ancak önerilen Proje, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından ulusal ÇED Yönetmeliği'nden muaf tutulmuştur.

Bu nedenle, mevcut Proje için Osmaniye Belediyesi'nin ulusal mevzuat gereği çevresel ve sosyal bilgilerin bir özetini kamuya sunması gerekmektedir.

5 DİĞER GEREKLİLİKLER

EBRD'nin Bilgilendirme ve Paydaş Katılımı Performans Gerekliği (PR 10) yerine getirilecektir ve mevcut PKP buna uygun olarak formüle edilmiştir. Yukarıdaki 1. bölümde yer alan bu PKP'nin hedefleri, bu nedenle EBRD'nin PR10'undan alınmıştır.

PR10 ile ilgili daha fazla ayrıntı, <https://www.ebrd.com/news/publications/policies/environmental-and-social-policy-esp.html> adresinde bulunan EBRD'nin 2019 Çevresel ve Sosyal Politika formunda yer almaktadır.

PUB, inşaat aşaması öncesinde ve sırasında paydaş katılımı ve iletişim faaliyetlerinin kayıtlarını tutacak, Osmaniye Belediyesi Halkla İlişkiler Müdürlüğü ise bunu işletme sırasında yapacaktır. Bu kayıtlar ana paydaş gruplarının listelerini, gelen önemli iletişimleri (örneğin genel sorular, şikâyetler vb.) ve bunlara verilen yanıtları içerecektir. Bir paydaş katılımı günlüğü de Projenin inşaat aşamasından önce ve inşaat aşamasında ve sonraki işletme aşamasında gerçekleştirilen faaliyetlerle güncellenecektir, ayrıca aşağıdaki Ek 2'ye bakınız.

Yükleniciler tarafından yürütülen paydaş katılım faaliyetleri ve yükleniciler tarafından alınan şikâyetler günlük olarak kaydedilecek ve PUB'ye raporlanacak ve kayıtlarına dahil edilecektir.

6 ÖNCEKİ PAYDAŞ KATILIM FAALİYETLERİNİN ÖZETİ

Osmaniye Belediyesi'nin su ve atık su ile ilgili iletişim faaliyetleri ve şikâyet mekanizmasına genel bir bakış bölüm 6.1 ve 6.2'de sunulurken, odak grup katılımcılarının Belediye'nin paydaş katılımı ve şikâyet yönetimine ilişkin görüşleri bölüm 6.3'te özetlenmiştir.

Bu PKP'de bahsedilen Projeye özgü paydaş katılım faaliyetleri, bu bölümde özetlenen önceki faaliyetlerin yanı sıra odak grup katılımcılarının görüşlerine dayanmaktadır.

6.1 Osmaniye Belediyesi'nin Su ve Atıksu ile İlgili İletişim Faaliyetleri

Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü, Osmaniye Belediyesi'nin su ve atıksu hizmetleriyle ilgili iletişimden genel olarak sorumludur. Müdürlük ayrıca altyapı projelerinin inşası ile bağlantılı olarak halka açık oturum ve toplantıların düzenlenmesinden de sorumludur.

Aşağıda su temini ve atık su ile ilgili bilgi verilen ana konular yer almaktadır:

- Su ve atık su hizmetlerindeki kesintiler ve planlanan onarımlar.
- Planlanan yatırımlar da dahil olmak üzere su ve atık su ile ilgili faaliyetlerin ve planların durumu.
- Su kalitesi izleme sonuçları.
- Sürdürülebilir su tüketimi gibi çeşitli konularda farkındalık kampanyaları.

Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü çeşitli kanallar aracılığıyla bilgi dağıtımını yapmaktadır:

- Osmaniye Belediyesi'nin web sayfası, <https://osmaniye-bld.gov.tr/>
- Kitle iletişim araçları (radyo, gazeteler ve çevrimiçi televizyon kanalı)
- Farklı sosyal medya: Facebook, X, Instagram, Telegram ve LinkedIn. Sosyal medya hem halktan görüş ve şikayet almak hem de Osmaniye Belediyesi'ndeki su ve atıksu faaliyetlerine ilişkin haberleri duyurmak için kullanılmaktadır.
- El ilanları ve broşürler.
- Çeşitli faaliyetleri kapsayan aylık bir gazete.
- Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü'nün inşaat faaliyetlerinin başlaması da dahil olmak üzere yeni altyapı projeleriyle bağlantılı olarak düzenlediği halk toplantıları.

Yukarıda belirtildiği gibi, altyapı projeleriyle ilgili halk toplantıları Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü tarafından düzenlenir ve yönetilir. İnşaat öncesinde muhtarlar (mahallelerin yerel liderleri), STK'lar, basın ve muhtemelen diğer paydaşlarla istişare toplantıları yapılır. Kamuoyuna önemli bilgiler nispeten erken bir aşamada verilirken, inşaat işi ihale edildikten sonra halk toplantıları düzenlenir.

Bu aşamada, Belediye halkı ve çeşitli kamu kurumlarını mevcut AAT ile aynı sahada yeni bir AAT inşa edilmesinin planlandığı konusunda bilgilendirmiştir. Kamuoyuna daha fazla ayrıntı verilmemiştir.

6.2 Osmaniye Belediyesi'nin Şikayet Mekanizması

Haneler ve diğer paydaşlar şikayetlerini dile getirmek ve iletmek için aşağıdaki kanalları kullanabilir:

- Belediyenin ana binasında bulunan ve normal çalışma saatleri içinde hizmet veren Danışma Masası.
- Belediye'ye gönderilen e-postalar.
- Belediyenin web sitesi, <https://osmaniye-bld.gov.tr/>, iletişim formu kullanılarak.
- Daha önce açıklanan sosyal medya kanalları.
- 7/24 çalışan ve bir seferde en fazla 6 çağrı alabilen Belediye Çağrı Merkezi. Çağrı merkezinde normalde yaklaşık 30 kişi çalışmaktadır, ancak ek çağrıların öngörüldüğü dönemlerde personel sayısı artırılmaktadır.
- Belediyenin ana binasında bulunan öneri/talep/şikayet kutusunun kullanılması. Kutu hem çalışanlar hem de müşteriler/paydaşlar tarafından kullanılmakta ve her 10 günde bir boşaltılmaktadır.
- Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) aracılığıyla.

Bir şikayet yukarıda belirtilen kanallardan biri aracılığıyla iletildiğinde, Belediye'deki ilgili müdürlüğe iletilir. İçerik için zaman çizelgesi şikayetin aciliyetine göre değişir. Acil vakaların 48 saat içinde ele alınması gerekirken, daha karmaşık sorunların çözülmesi 15 veya bazen 30 gün sürebilir. Bazı durumlarda, konunun mahkemeye taşınması daha uzun sürebilir. Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğüne göre bu durum çok nadirdir ve su veya atık su şikayetleriyle bağlantılı olarak böyle bir vaka yaşanmamıştır.

Covid-19 salgını ve 2023'teki deprem öncesinde Belediye, vatandaşları arasında yıllık memnuniyet anketleri gerçekleştirmiştir. Anket sonuçları stratejik planlama için kullanılmış ve anketler su temini ve atık su hizmetlerine ilişkin soruları da içermiştir. Anketler harici bir danışmanlık şirketi tarafından gerçekleştirilmiştir.

6.3 Odak Gruplarından Görüşler

Aralık 2024'te AAT'nin bulunduğu Yunus Emre mahallesi sakinleri ve AAT'ye ya da deşarj noktasına yakın köylerden çiftçilerle üç odak grup görüşmesi (OGG) gerçekleştirilmiştir. OGG'lere toplam 11 kadın ve 23 erkek katılmıştır.

Tüm gruplar, Belediyenin mevcut AAT'nin faaliyetlerine ilişkin iletişiminden memnuniyetsizliklerini dile getirmiştir. Katılımcılar, çamur yataklarının temizlik takvimi gibi AAT'nin mevcut işleyişi hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıklarını bildirmişlerdir. Ayrıca Yunus Emre sakinleri, su temini veya atık su konularıyla ilgili şikayetlerini dile getirdiklerinde Belediye tarafından genellikle görmezden gelindiklerini hissettiklerini belirtmişlerdir. Bölge sakinleri genellikle muhtarlarına başvurmakta, muhtar da Belediye ile irtibata geçmektedir. Ancak, odak grup katılımcılarına göre, şikayetler nadiren yeterli veya faydalı çözümlerle sonuçlanmakta ve bu da sakinler arasında büyük hayal kırıklığına neden olmaktadır.

Belediyenin daha iyi iletişim ve katılım sağlaması yönünde güçlü bir istek dile getirilmiştir. Katılımcılar genel olarak birçok farklı bilgi kanalına açık olduklarını belirtmiş ve bilgilerin haber bültenleri, gazeteler ve sosyal medya aracılığıyla yayılmasını önermişlerdir. Kamu bilgilendirme toplantıları da her üç odak grubundaki katılımcılar arasında yüksek oranda talep edilmiştir. Ayrıca, yerel çiftçiler AAT'yi ve muhtemelen diğer tesisleri ziyaret etmek istediklerini belirtmişlerdir.

İleriye dönük olarak, Osmaniye Belediyesi tam zamanlı bir toplum irtibat görevlisi (TİB) atayacak ve bu kişi toplum düzeyinde iletişim ve katılımın yanı sıra süreç boyunca şikayetlere odaklanacaktır. Projenin inşaat aşamasının yanı sıra sonraki operasyonlar. Paydaş katılımı ve şikayet yönetimi konusunda diğer personele de eğitim verilecektir.

7 PAYDAŞLARIN BELİRLENMESİ VE İLETİŞİM YÖNTEMLERİ

Aşağıdaki tabloda Fizibilite Çalışması sırasında belirlenen kilit paydaşlar ve bunların Projeye ilişkin çıkarları listelenmektedir. Bölüm 1'de belirtildiği gibi, PKP gerektiğinde düzenli güncellemelere tabi olacaktır. Bu, daha sonra tanımlanan yeni paydaşların eklenmesini de içerecektir.

Tablo -71 : Kilit Paydaşlar ve Çıkarları

Kilit Paydaşlar	Projeye Özel İlgili Alanları / Projeye İlgisi
Ulusal Hükümet Kuruluşları	
- Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü - Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı - Kültür ve Turizm Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı, Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü - Devlet Su İşleri (DSİ) Genel Müdürlüğü - Sağlık Bakanlığı	- Ulusal ve bölgesel kalkınma - Politika Oluşturma ve Planlama - İzin Verme - İnşaat sırasında kültürel ve arkeolojik mirasın korunması - İdari koordinasyon, etkilenen bölgelerdeki nüfus verilerinin güncellenmesi - Su kaynakları yönetimi, mevcut su altyapısı ile uyum - Halk sağlığı ve sanitasyon faydaları, atık sudan kaynaklanan potansiyel sağlık risklerinin izlenmesi
Ulusal Düzeyde Sivil Toplum Kuruluşları	
- Su Vakfı - TEMA Vakfı - Doğa Topluluğu - Tarihi Kentler Birliği - Yaban Hayatı Koruma Derneği - Greenpeace	- Su kaynaklarının korunması, sürdürülebilir su kullanımı savunuculuğu - Çevresel sürdürülebilirlik, ormanların korunması ve toprak erozyonunun azaltılması - Yerel biyoçeşitliliğin ve ekosistemlerin korunması - Proje alanlarının yakınındaki tarihi alanların ve kültürel mirasın korunması - Atık su artırımının yerel yaban hayatı habitatlarına zarar vermemesinin sağlanması - Çevresel etki izleme, iklimle ilgili savunuculuk ve sürdürülebilirlik
Osmaniye Belediyesi	
- Belediye Başkanı - Belediye Meclisi - Belediye Meclisi - Belediye bünyesindeki çeşitli müdürlükler - Osmaniye Stratejik Araştırmalar Merkezi (OSAM)	- Projenin Osmaniye'de yaşayanlar için faydaları. - İnşaat aşamasında trafiğin düzenlenmesi konusunda işbirliği. - Mevzuata uygunluk, örneğin onaylar konusunda. - Halkın katılımı, kentsel gelişim planlaması - İlgili belediye hizmetlerinin koordinasyonu - Araştırma, yerel politika uyumu ve proje etkilerinin izlenmesi
Yerel Yönetim Kuruluşları	
Osmaniye Valiliği	Sosyal ve ekonomik kalkınma

Kilit Paydaşlar	Projeye Özel İlgili Alanları / Projeye İlgisi
- Osmaniye İl Özel İdaresi - Osmaniye İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü - Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü - İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü - DSİ Bölge Müdürlüğü - Osmaniye İl Tarım ve Orman Müdürlüğü - İl Sağlık Müdürlüğü - Osmaniye İl Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Müdürlüğü - Osmaniye İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü - İl Millî Eğitim Müdürlüğü - Karayolları Osmaniye Bölge Müdürlüğü - Toroslar Elektrik Dağıtım Şirketi (EDAŞ)	- Çevre koruma - Kültürel varlıkların ve tarihi alanların korunması - Çevresel etkilerin yönetimi (örn. atık, atık su) - Acil durum planlaması ve müdahalesi - Çevresel ve sosyal etki - İnşaat aşamasında trafiğin düzenlenmesi konusunda işbirliği - Mevzuata uygunluk, örneğin onaylar konusunda. - İzin Verme - Denetim ve raporlama - Su kaynakları yönetimi ve altyapı entegrasyonu - Tarım arazilerinin korunması, sulamada su kullanımı - Halk sağlığının izlenmesi ve hastalık risklerinin azaltılması - Nüfus etkilerinin idari gözetimi - Çevrenin korunması ve su tasarrufu konusunda farkındalığın artırılması - Atık su arıtma tesislerine güç kaynağı
Osmaniye'deki Sivil Toplum Kuruluşları	
- Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Osmaniye İl Temsilciliği - İnşaat Mühendisleri Odası Osmaniye İl Temsilciliği - Osmaniye Barosu (Çevre ve Kent Hukuku Komisyonu dahil) - Türkiye Cumhuriyeti Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı (DOĞAKA) - TEMA Vakfı - Ceyhan Sağ Sahil Sulama Birliği - Ceyhan Sol Sahil Sulama Birliği	- Çevresel ve sosyal etkiler - Kümülatif etkiler - Kapsayıcılık ve erişilebilirlik - Güvenlik etkileri - Teknik gözetim, mühendislik, çevresel etki değerlendirmesi ve izleme, sürdürülebilirlik girişimleri - Altyapı güvenliği, mühendislik standartlarına uygunluk - Yasal uyum, bölge sakinlerinin haklarının savunulması ve çevresel adalet - Ekonomik kalkınma, finansman fırsatları ve bölgesel koordinasyon - Tarımsal kullanım için arıtılmış su kalitesinin sağlanması - Sulama ihtiyaçlarının ve su kalitesi endişelerinin yönetilmesi
Muhtarlar/Yerel Topluluklar/Sakinler	
Proje alanlarında yaşayanlar (kadınlar ve erkekler), işletmeler ve kuruluşlar	- AAT'den kaynaklanan kokunun azaltılması ve atık su deşarjı dahil olmak üzere iyileştirilmiş atık su hizmetleri - AAT sahası içinde sağlık koruma tampon bölgesi oluşturulması - İstihdam fırsatları - İnşaat aşamasında olumsuz etkilenebileceklerine dair endişeler (trafik, gürültü, toplum sağlığı ve güvenliği, geçim kaynakları üzerindeki etkiler, cinsiyete dayalı şiddet ve taciz)
Yeni atık su deşarjı boru hattı için tarım arazilerinde irtifak hakkı tesis edilmesinden etkilenecek arazi sahipleri	- AAT'den kaynaklanan kokunun azaltılması ve atık su deşarjı dahil olmak üzere iyileştirilmiş atık su hizmetleri - Deşarjı boru hattının inşası ve bakım/onarımı sırasında olumsuz etkilenebileceklerine dair endişeler - Tarım arazilerinde tesis edilen irtifak hakları için adil bir şekilde tazmin edilmeyeceklerine dair endişeler
Mahalle muhtarları (muhtarlar)	- AAT'den kaynaklanan kokunun azaltılması ve atık su deşarjı dahil olmak üzere iyileştirilmiş atık su hizmetleri - İnşaat aşamasında bölge sakinleri için olası olumsuz etkiler - Proje hakkındaki bilgilerin yaygınlaştırılmasında önemli rol
Belediye çalışanları, özellikle de Belediyenin su temini ve atık su hizmetlerinde görev alanlar	- Projenin çalışmaları üzerindeki etkisi - Projenin Belediye ve su temini ve atık su müşterileri için faydaları - Mesleki gelişim için fırsatlar - Proje ile ilgili bilgilerin yaygınlaştırılması
Akademik Kurumlar	
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi	Araştırma işbirliği, çevresel ve sosyal etki çalışmaları, teknik uzmanlık
Medya (yerel ve ulusal)	

Kilit Paydaşlar	Projeye Özel İlgili Alanları / Projeye İlgisi
- Anadolu Ajansı - İhlas Haber Ajansı - Demirören Haber Ajansı - Başak Gazetesi - Medya Gazete - Osmaniye Akdeniz Gazetesi - Haberde Önder Gazetesi - Osmaniye Haber - Radio 2000FM - Radio 80 FM - Radio Gönül FM - Radio İhsan FM - Radio Meşale FM - Radio Yakamoz FM - Radio Mega - Radio Akdeniz - Kanal 80 - ORT TV	- Ulusal düzeyde raporlama ve kamuoyu farkındalığı - Proje hakkında düzenli bilgilendirme yapılması - Belediye ve PUB'nin talebi üzerine Proje duyurularının yapılması - Toplum katılımı ve medya erişimi

Bu Proje için kullanılacak iletişim yöntemleri, Osmaniye Belediyesi tarafından halihazırda kullanılan yöntemlere dayanacak ve muhtemelen başka yöntemlerle desteklenecektir. Bu nedenle, inşaat aşaması öncesinde ve sırasında ana iletişim yöntemleri şunlar olacaktır:

- Osmaniye Belediyesi'nin web sayfası, <https://osmaniye-bld.gov.tr/>
- Kitle iletişim araçları (radyo, gazeteler ve çevrimiçi televizyon kanalı)
- Farklı sosyal medya: Facebook, X, Instagram, Telegram ve LinkedIn.
- Broşürler ve kitapçıklar.
- Çeşitli faaliyetleri kapsayan aylık bir gazete.
- Kamu toplantıları.

Başka iletişim kanalları da belirlenebilir. Hassas gruplar da dahil olmak üzere farklı nüfus gruplarından hem kadınların hem de erkeklerin Proje, faydaları, şikayet mekanizması ve inşaat aşamasında potansiyel olarak nasıl olumsuz etkilenebilecekleri hakkında bilgi almalarını sağlamak için özel çaba gösterilecektir.

Osmaniye Belediyesi, trafik ve diğer sağlık ve güvenlik konularına odaklanarak, inşaat öncesinde ve inşaat aşamasında AAT'ye yakın yaşayan sakinlerle iyi bir iletişim kurmalıdır. Ayrıca Proje ve inşaat faaliyetleri hakkında, bunların süreleri de dahil olmak üzere genel olarak bilgi verilmelidir. PUB'nin tam zamanlı bir üyesi olacak olan Belediye HİS, bu bağlamda kilit bir rol oynayacaktır. Ayrıca, yüklenicilerin yerel toplulukları ve diğer paydaşları ayrıntılı inşaat faaliyetleri, bunların zaman çizelgesi, ayrıntılı toplum sağlığı ve güvenliği hususları ve yüklenicilere şikayetlerin iletilebileceği kanallar hakkında bilgilendirmesi ve bunlarla ilişki kurması gerekecektir. Bilgilendirme Türkçe ve gerekirse Arapça olarak yapılacaktır. İkinci dil, Belediye/PIU'nun AAT yakınında yaşayanlar hakkında daha fazla bilgi edinmesinin ardından belirlenecektir.

HİS, Proje bilgilerinin bu gruplara ulaşmasını sağlamak amacıyla Proje alanlarındaki hassas grupları belirlemek için yerel liderlerle yakın işbirliği içinde çalışacak ve bu bilgileri ilgili yüklenici(ler) ile paylaşacaktır.

8 PAYDAŞ KATILIM PROGRAMI

8.1 İnşaat Öncesi ve Sırasında Paydaş Katılımı ve İletişimi

İnşaat çalışmaları başlamadan önce, PUB ve Belediyenin Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü yukarıda belirtilen paydaşlara bilgi sağlayacaktır. Bu bilgilendirmenin ana içeriği aşağıdaki tabloda özetlenmiştir.

Bilgilendirme, özellikle inşaat faaliyetlerinden en çok etkilenecek alanlara odaklanılarak Osmaniye Şehri'nin tüm bölgelerinde yaygınlaştırılacaktır.

İlk bilgiler, aşağıdaki tabloda özetlenenlere benzer içeriklere sahip basın bültenleri ve broşürler (ikincisi özellikle inşaat faaliyetlerinden en çok etkilenecek bölgelerde) aracılığıyla dağıtılacaktır. Proje, zaman çizelgesi, kamuoyu yorumları için fırsatlar ve şikayet mekanizması ile ilgili bilgiler yerel gazetelerde de yayınlanacaktır. Ayrıca, talep üzerine bilgi temin edilebilecektir.

Paydaş Katılım Planı ve Çevresel ve Sosyal Değerlendirme Raporu'nun Teknik Olmayan Özeti, Osmaniye Belediyesi'nin internet sitesinde Türkçe ve İngilizce olarak kamuya açık hale getirilecek ve ayrıca Belediye binasında basılı kopya olarak bulundurulacaktır.

Proje ve inşaat faaliyetlerinin başlaması hakkında bilgi vermek amacıyla en az bir halk toplantısı düzenlenecektir.

Toplantı(lar) farklı paydaşlar için erişilebilir bir yerde yapılacak ve farklı paydaşların katılımı teşvik edilecektir. Halk toplantısına katılanlar, toplantı(lar) sırasında soru sormaya ve yorum yapmaya teşvik edilecektir. Halka açık toplantı(lar) için belirli tarih ve yer, inşaat faaliyetlerinin yaklaşık başlangıcı bilindiğinde kararlaştırılacaktır. Halk toplantılarının sonuçları toplantılar sırasında kararlaştırılacak ve kayıt altına alınacaktır.

Proje hakkındaki bilgiler talep üzerine de temin edilebilecektir.

Yerel ve sahaya özgü bilgiler yükleniciler ve muhtarlar (mahalle liderleri) aracılığıyla dağıtılacaktır. Muhtarlar yerel ve sahaya özgü bilgiler için PUB ile iletişime geçebilir.

Bölüm 7'de belirtildiği gibi, potansiyel hassas gruplar da dahil olmak üzere farklı nüfus gruplarından hem kadınların hem de erkeklerin Proje, Projenin faydaları, şikayet mekanizması ve inşaat aşamasında potansiyel olarak nasıl olumsuz etkilenebilecekleri hakkında bilgi almalarını sağlamak için özel çaba gösterilecektir.

Aşağıdaki tablo, inşaat aşamasındaki paydaş katılımı ve iletişim faaliyetlerine genel bir bakış sunmaktadır.

Tablo -81 : İnşaat Sırasında Paydaş Katılım Programı

Hedef Gruplar	Bilgi İçeriği	İletişim Araçları	Sorumlu	Zaman Çerçevesi
Osmaniye'deki tüm paydaşlar	<u>Ana kuruluşlar:</u> Osmaniye Belediyesi tarafından kurulan PUB, Proje inşaat faaliyetlerini denetleyecek, Belediye ise sonraki operasyonlardan sorumlu olacaktır. Gerçek inşaat işlerini yapmak üzere yükleniciler görevlendirilecektir. PUB, inşaat öncesinde ve sırasında paydaş katılımı ve iletişim faaliyetlerinden sorumluyken, Osmaniye Belediyesi sonraki operasyonlar sırasında bundan sorumludur. İnşaat sırasında PUB'un bir üyesi olacak olan Belediyenin HİS, inşaat öncesinde ve sırasında ve ayrıca sonraki operasyonlar sırasında paydaş katılımı ve iletişim faaliyetlerinin koordine edilmesi ve uygulanmasından sorumlu ana kişi olacaktır. Yerel toplulukları ve diğer paydaşları detaylı inşaat faaliyetleri hakkında bilgilendirecek ve onlarla iletişim kuracak olan yüklenicilerle yakın koordinasyon içinde olacaktır. Osmaniye Belediyesi PUB, Proje'nin uygulanması sırasında bilgi için genel irtibat noktası olacak ve onaylanmış raporlarda ve toplantı tutanaklarında açıklandığı gibi, işin ilerleyişi hakkında bilgi dağıtım talebinde bulunacaktır. PUB ayrıca şikayetlerin yapılandırılmış bir şekilde yanıtlanması da sorumlu olacaktır (şikayet prosedürleri ile ilgili bölüme bakınız).	• Paydaş Katılım Planı • Teknik Olmayan Özet • Yerel gazetelerde duyuru • Belediye'nin web sitesi • Sosyal medya mesajları • Broşürün Proje alanlarındaki halka açık yerlerde, örneğin mağazalarda ve okullarda dağıtılması	Osmaniye Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğü muhtarlarla işbirliği içinde	İnşaat öncesinde ve sırasında
Osmaniye'deki tüm paydaşlar	<u>Ana Proje bileşenleri:</u> • Mevcut AAT'nin 50.000 m³/gün (250.000 PE) olan tasarım kapasitesini 75.000 m³/gün (350.000 PE) kapasiteye çıkaracak yeni bir AAT'nin inşası. Tesis, çamur yönetimi için çamur yoğunlaştırma, anaerobik çürütme ve elektrik üretimi için biyogaz yakma, susuzlaştırma ve termal kurutma uygulayacaktır. • Mevcut 6,1 km'lik atık su boru deşarj sistemi daha büyük bir boru ile değiştirilecektir. Yeni boru, olası etkileri en aza indirmek için mevcut borularla aynı güzergahı izleyecektir.	• Paydaş Katılım Planı • Teknik Olmayan Özet • Yerel gazetelerde duyuru • Belediye'nin web sitesi • Sosyal medya mesajları • Broşürün Proje alanlarındaki halka açık yerlerde, örneğin mağazalarda ve okullarda dağıtılması	Osmaniye Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğü muhtarlarla işbirliği içinde	İnşaat öncesinde ve sırasında

Hedef Gruplar	Bilgi İçeriği	İletişim Araçları	Sorumlu	Zaman Çerçevesi
Osmaniye'deki tüm paydaşlar	Proje aşamaları için geçici zaman çizelgeleri: • İnşaatın 2026-2028 döneminde gerçekleşmesi beklenmektedir. Bazı Proje bileşenlerinin inşaatı 2027 yılında tamamlanabilir. • İnşaatın 2027-2028 yıllarında tamamlanmasının ardından başlayacak olan Proje işletme aşaması, 12 aylık bir kusur bildirim süresini içermektedir. Belirli bir inşaat dönemine karar verildiğinde Proje alanlarında bu konuda bilgi verilecektir.	• Paydaş Katılım Planı • Teknik Olmayan Özet • Yerel gazetelerde duyuru • Belediye'nin web sitesi • Sosyal medya mesajları • Broşürün Proje alanlarındaki halka açık yerlerde, örneğin mağazalarda ve okullarda dağıtılması	Osmaniye Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğü muhtarlarla işbirliği içinde	İnşaat öncesinde ve sırasında
Osmaniye'deki tüm paydaşlar	<u>Yararlanacak / etkilenecek alanlar</u> Osmaniye Şehrinin tüm bölgeleri Projeden faydalanacak olup, mevcut Atıksu Arıtma Tesisi ve mevcut atıksu deşarj boru hattı çevresinde yaşayanlar, çiftçiler, işletmeler ve diğer kuruluşlar en acil faydayı göreceklerdir. Bununla birlikte, inşaat aşamasındaki rahatsızlıklardan en çok etkilenecek olanlar da ikincisi olacaktır.	• Paydaş Katılım Planı • Teknik Olmayan Özet • Yerel gazetelerde duyuru • Belediye'nin web sitesi • Sosyal medya mesajları • Broşürün Proje alanlarındaki halka açık yerlerde, örneğin mağazalarda ve okullarda dağıtılması	Osmaniye Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğü muhtarlarla işbirliği içinde	İnşaat öncesinde ve sırasında
Osmaniye'deki tüm paydaşlar	<u>Fırsatlar ve temel faydalar, özellikle inşaat tamamlandığında</u> • Gelecekteki artan nüfus ve atık su yükleri ışığında atık su ve çamurun yüksek kalitede arıtılması. • Mevcut duruma kıyasla daha yüksek hacimlerde atık suyun arıtılması, arıtılmamış atık suyun alıcı suya bırakılması riskini azaltacaktır. Bu Proje sonucunda özellikle Ceyhan Nehri üzerinde önemli olumlu etkiler beklenmektedir. • Ceyhan Nehri'nin su kalitesiyle yakından ilişkili olan Kastabala Sulak Alanı'nın ekolojik durumudur; Projenin Kastabala Sulak Alanı'nın ekolojik durumu ve ekosistemi üzerinde olumlu etkileri olması beklenmektedir. • Atık su için modern üçüncül arıtma süreçleri sağlayarak sera gazı emisyonlarında azalma. • Su ve sanitasyonla ilgili hastalıklarda bir miktar azalma. • İnşaat aşamasında istihdam fırsatları.	• Paydaş Katılım Planı • Teknik Olmayan Özet • Yerel gazetelerde duyuru • Belediye'nin web sitesi • Sosyal medya mesajları • Broşürün Proje alanlarındaki halka açık yerlerde, örneğin mağazalarda ve okullarda dağıtılması	Osmaniye Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğü muhtarlarla işbirliği içinde	İnşaat öncesinde ve sırasında

Hedef Gruplar	Bilgi İçeriği	İletişim Araçları	Sorumlu	Zaman Çerçevesi
Osmaniye'deki tüm paydaşlar	<u>İnşaat sırasında genel şikayet prosedürü</u> - İnşaat sırasında kullanılacak şikayet prosedürünün tanımı (bkz. aşağıdaki bölüm 9.1) - İletişim kurulacak kuruluş (bkz. aşağıdaki 11. bölüm)	- Paydaş Katılım Planı - Teknik Olmayan Özet - Yerel gazetelerde duyuru - Belediye'nin web sitesi - Sosyal medya mesajları - Broşürün Proje alanlarındaki halka açık yerlerde, örneğin mağazalarda ve okullarda dağıtılması	Osmaniye Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğü, muhtarlar ve yüklenicilerle işbirliği içinde	İnşaat öncesinde ve sırasında
İnşaat faaliyetlerinden en çok etkilenen bölgelerdeki yerel sakinler (kadınlar ve erkekler), hayvancılık tesislerinde çalışan kişiler, arazi sahipleri, işletmeler vb. Potansiyel hassas gruplar da dahil olmak üzere farklı nüfus gruplarından hem kadınların hem de erkeklerin halka açık toplantı, yer ve zaman hakkında bilgi sahibi olmalarını sağlamak için özel çaba gösterilecektir.	Proje bileşenlerinin, Proje faydalarının, inşaat için zaman çerçevesinin, PUB üyelerinin ve temel sorumluluklarının tanıtılması. Katılımcılar toplantı(lar) sırasında soru sormaya ve yorum yapmaya teşvik edilecektir.	Proje alanında en az bir halk toplantısı. Halk toplantısı/toplantıları için belirli tarih ve yer, inşaat faaliyetlerinin yaklaşık başlangıcı bilindiğinde kararlaştırılacaktır. Halka açık toplantı(lar)ın duyurusu, yeri, tarihi ve saati toplantı(lar)dan çok önce ilan edilecektir. Duyuru şu şekilde olacaktır - Yerel gazetelerde Türkçe olarak. PUB tarafından belirlenecek duyuru zamanındaki en ilgili gazeteler. - İlgili muhtarlıkların ofislerindeki panolarda duyurular. Halka açık toplantı(lar)ın sonuçları toplantı(lar) sırasında kararlaştırılacak ve kayıt altına alınacaktır. PUB, toplantı(lar)ın tutanaklarını hazırlayacak ve Osmaniye Belediyesi web sitesinde ve ayrıca ilgili muhtarlıkların ofisinde erişime açacaktır.	Osmaniye Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğü muhtarlarla işbirliği içinde	İnşaat öncesinde

Hedef Gruplar	Bilgi İçeriği	İletişim Araçları	Sorumlu	Zaman Çerçevesi
İnşaat faaliyetlerinden en çok etkilenen bölgelerdeki yerel sakinler (kadınlar ve erkekler), hayvancılık tesislerinde çalışan kişiler, arazi sahipleri, işletmeler vb.	<u>İnşaat çalışmalarının başlangıcında Proje alanlarında bildirim:</u> • Çalışmaların başlayacağı alanlarda trafik değişikliklerinin ve park kısıtlamalarının hatırlatılması ve çalışmalar için zaman çizelgesi • Acil durumlar veya şikayetler için, Belediyenin PUB'sinin ve ilgili muhtarlıkların irtibat telefon numaraları çalışma sahalarının yakınına asılacaktır.	İlgili Proje alanlarındaki posterler Topluluk toplantıları Sosyal medya	Osmaniye Belediyesi PUB, yüklenicilerle işbirliği içinde ve ilgili il/belediye müdürlükleri aracılığıyla	İnşaat öncesinde ve sırasında
İnşaat faaliyetlerinden en çok etkilenen bölgelerdeki yerel sakinler (kadınlar ve erkekler), hayvancılık tesislerinde çalışan kişiler, arazi sahipleri, işletmeler vb. Potansiyel hassas gruplar da dahil olmak üzere farklı nüfus gruplarından hem kadınların hem de erkeklerin bilgilendirilmesini sağlamak için özel çaba gösterilecektir.	<u>İnşaat sırasındaki etkiler ve temel etki azaltma eylemleri</u> İşçilerin sağlık ve güvenliğini etkileyebilecek ve/veya yerel halk için sıkıntı yaratabilecek büyük makinelerin çalışması nedeniyle artan gürültü seviyeleri ve hava kirliliği: • Makine ve ekipmanların sürekli bakımı • Potansiyel yüksek gürültü üreten ekipmanı aynı anda kullanmaktan kaçının. • Çalışanlara yeterli koruma donanımı sağlayın (işitme koruması dahil) • En yakın konut sakinlerine olan konum ve mesafenin yanı sıra hakim rüzgar yönlerinin de dikkate alınması; düzenlemelerin konut sakinleri için rahatsızlığı en aza indirecek şekilde ayarlanması. Kazı malzemelerinden kaynaklanan toz hem işçiler hem de yerel sakinler için rahatsızlık verici olabilir: • Hafriyat malzemesi taşıyan kamyonların üzerini örtün. • Uygun olduğunda toz oluşumunu azaltmak için yollara yağmurlama yapın. • Kuru ve rüzgarlı koşullarda sahada geçici olarak depolanan kazıların üzerini örtün.	Osmaniye Belediyesi'nin web sayfası Kitle iletişim araçları Sosyal medya Topluluk toplantıları Yükleniciler tarafından hazırlanan posterler ve olası bildiriler	Osmaniye Belediyesi PUB, yükleniciler ve muhtarlarla işbirliği içinde	İnşaat öncesinde ve sırasında

Hedef Gruplar	Bilgi İçeriği	İletişim Araçları	Sorumlu	Zaman Çerçevesi
	İnşaat faaliyetleri nedeniyle yol / yaya kazaları riski ve çeşitli tesislere erişimde geçici kısıtlamalar: - Yüklenicilerin, inşaat faaliyetlerinin tam yeri ve zamanı ile geçici trafik düzenlemeleri hakkında yerel sakinlere sahaya özgü bilgilerin zamanında sağlanması da dahil olmak üzere sahaya özgü bir Trafik Yönetim Planı hazırlaması ve uygulaması. - Kazaları önlemek için kamuya açık alanlardaki tüm çalışmaları kordon altına alın. - Yerel sakinleri ve arazi sahiplerini hendek çalışmalarıyla bağlantılı toplum sağlığı ve güvenliği riskleri hakkında bilgilendirin. İşçi kazaları ve/veya yaralanmaları: - Yüklenicilerin sahaya özel bir İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Planı hazırlaması ve uygulaması. - Tüm işçilerin işyeri riskleri ve uygun hafifletici önlemler konusunda eğitilmesi. Ayrıca, paydaş katılım faaliyetleri ve toplum şikayet mekanizmasının tanımı.			
İnşaat faaliyetlerinden en çok etkilenen bölgelerdeki yerel sakinler (kadınlar ve erkekler), hayvancılık tesislerinde çalışan kişiler, arazi sahipleri, işletmeler vb.	Yerel ve sahaya özgü bilgiler	Topluluk toplantıları Bireysel sakinlerle toplantılar Yükleniciler tarafından hazırlanan posterler ve olası bildiriler	Müteahhitler ve muhtarlar Muhtarlar, yerel ve sahaya özgü bilgiler için HİS veya diğer PUB üyeleriyle iletişime geçebilir.	İnşaat sırasında Yerel sorulara yanıt verilmesi inşaat aşaması boyunca devam eden bir faaliyet olacaktır
	<u>Yeni deşarj boru hattı için irtifak haklarının tesis edilmesi:</u> Deşarj boru hattının belirlenen arazi sahiplerinin tarım arazilerinde değiştirilmesinin faydaları ve arazilerinde neden irtifak hakkı tesis edilmesi gerektiğinin nedenleri.	Etkilenen arazi sahipleri ile toplantılar	Osmaniye Belediyesi ve PUB	İnşaat öncesinde (inşaat başlamadan önce irtifak haklarının tesis edilmesi ve tescil edilmesi gerekir)

Hedef Gruplar	Bilgi İçeriği	İletişim Araçları	Sorumlu	Zaman erevesi
Yeni atık su deşarj boru hattı için irtifak hakkı tesis edilmesinden etkilenen özel arazi sahipleri	- Yüklenicilerin, mahsullerin zarar görmesini ve kaybını önlemek veya en aza indirmek için deşarj boru hattını mümkün olduğu ölçüde tarımsal ekim dönemi dışında özel mülkiyete ait arazilerde değiştirmesi gerekecektir. Özel arazi sahiplerine inşaat ve/veya operasyonlar sırasında olası hasar ve ürün kaybı için tazminat ödenmesi. - Inřaat faaliyetleri ve bakım/onarım sonrasında özel arazi sahiplerinin arazilerinin tam restorasyonu.		Özel arazi sahipleri de ek bilgi için TİS ve diğer PUB üyeleriyle iletişime geçebilir.	

8.2 İşletme Aşamasında Paydaş Katılımı ve İletişim

İşletme aşamasında Osmaniye Belediyesi, su temini ve atık su hizmetlerinin işletilmesiyle ilgili olarak, diğerlerinin yanı sıra, çok çeşitli konularda bilgi vermeye devam edecektir:

- Proje kapsamında inşa edilen yeni Atıksu Arıtma Tesisi ve atıksu deşarj boru hattının işletimi ve faydaları.
- Su ve atık su hizmetlerinde planlanan kesintiler ve planlı onarımlar.
- Tarife artışları.
- Planlanan yatırımlar da dahil olmak üzere Belediyenin su temini ve atık su hizmetlerine yönelik faaliyet ve planların durumu.
- Su kalitesi izleme sonuçları.
- Sürdürülebilir su tüketimi gibi çeşitli konularda farkındalık kampanyaları.
- Şikâyet mekanizması ve iletişim bilgileri.

Yukarıda bölüm 7 ve 8'de sunulduğu üzere, işletme aşamasında da inşaat öncesinde ve sırasında olduğu gibi benzer iletişim yöntemleri kullanılacaktır.

9 KAMU ŞİKAYET MEKANİZMASI

9.1 İLBANK Şikâyet Mekanizması

Eylül 2021'de İLBANK, finanse ettiği ve/veya uyguladığı tüm uluslararası projelere ilişkin şikâyetleri almak, değerlendirmek ve ele almak amacıyla şeffaf ve kapsamlı bir Şikâyet Mekanizması (ŞM) oluşturmuştur. Bu Proje kapsamında da ilgili mekanizma uygulanacaktır.

Aşağıda açıklanan İLBANK'ın Şikâyet Mekanizması, Bölüm 9.2'de sunulduğu üzere, inşaat aşamasında Osmaniye Belediyesi'nin Kamu Şikâyet Mekanizması için arka planın bir parçasını oluşturmaktadır.

İLBANK'ın paydaşlar için Şikâyet Mekanizmasının işleyiş akışı şu şekilde olacaktır:

- 1. ŞM'nin duyurulması.** Şikâyet mekanizması hakkında bilgilendirme yapmak üzere iletişim ve bilgilendirme araçları hazırlanacaktır. Proje paydaşları mevcut ŞM, başvuru kanalları ve işleyiş prosedürleri hakkında bilgilendirilecektir. Hazırlanacak iletişim ve bilgilendirme araçları şunları içerecek, ancak bunlarla sınırlı olmayacaktır:
 - a. Web sayfası (İLBANK)
 - b. E-posta adresi (İLBANK)
 - c. İstişare toplantıları
 - d. Telefon (İLBANK)
- 2. Şikâyet ve taleplerin İLBANK'a iletilmesi.** İLBANK, ŞM için çeşitli başvuru kanalları sunmaktadır.

Şikâyet/Öneri Kutuları	İLBANK Uluslararası İlişkiler Dairesinde ve proje sahalarında şikâyet/öneri kutuları yerleştirilecektir. Bu kutular tüm proje çalışanlarının kullanımına açık olacak, şikâyetlerini veya taleplerini gizlilik içinde ve/veya anonim olarak iletmelerine imkân tanıyacak uygun yerlere yerleştirilecektir.		
Telefon	+90 312 508 79 79		
E-posta	uidbbilgi@ilbank.gov.tr		
Resmî Yazı	İLBANK Uluslararası İlişkiler Dairesi, ŞM Ekibi - Emniyet Mahallesi Hipodrom Caddesi No:9/21 Yenimahalle/Ankara		
Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER)	Web	www.cimer.gov.tr	
	Çağrı Merkezi	150	
	Telefon	+90 312 525 55 55	
	Faks	+90 312 473 64 94	
	Posta Adresi	Türkiye Cumhuriyeti İletişim Başkanlığı	

<i>Türk vatandaşları, tüzel kişiler ve yabancılar için merkezi bir şikâyet sistemi sunmaktadır. Proje paydaşları için alternatif bir kanal olarak kullanılabilen CİMER, proje ile ilgili şikâyet ve geri bildirimlerin doğrudan kamu otoritelerine iletilmesi için bilinen bir araçtır.</i>	Valiliklerde, bakanlıklarda ve kaymakamlıklarda bulunan halkla ilişkiler masalarına bireysel başvurular	
Yabancılar İletişim Merkezi (YİMER) <i>YİMER, yabancılar için merkezi bir şikâyet sistemi sunmaktadır. Proje paydaşları için alternatif bir kanal olarak kullanılabilen YİMER, proje ile ilgili şikâyet ve geri bildirimlerin doğrudan kamu otoritelerine iletilmesi için bilinen bir araçtır..</i>	Web	www.yimer.gov.tr
	Çağrı Merkezi	157
	Telefon	+90 312 157 11 22
	Faks	+90 312 920 06 09
	Posta Adresi	Türkiye Cumhuriyeti İletişim Başkanlığı
	Türkiye Cumhuriyeti Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'ne bireysel başvurular	

- Yukarıda belirtilen kanallardan alınan tüm şikâyetler İLBANK'ta toplanacaktır.
- Gelen şikâyetler, Proje Uygulama Birimi (PUB) içindeki ŞM Odak Noktaları tarafından veritabanına kaydedilecektir.
- Şikâyeti kaydeden ŞM Odak Noktası, şikâyetin alındığını 2 iş günü içinde telefon ve/veya e-posta ile teyit edecektir.
- ŞM Odak Noktası, yanıt taslağını hazırlayarak ilgili Proje Yönetiminin (ŞM Ekibi) onayına sunacaktır.
- Yanıtın ardından Şikâyet Formu sürecin sonucuna göre güncellenecek ve başvuru sahibi 13 iş günü içinde sonucu alacaktır. Şikâyet geçerli ise gerekli tedbirlerin belirlenmesi ve alınması 15 iş günü içinde yapılacaktır. Başvuru sahibinin çözümü 30 gün içinde kabul etmesi halinde dosya kapatılacaktır. Başvuru sahibi verilen yanıtın memnun kalmaz ve Şikâyet Formunu imzalamazsa, ŞM Odak Noktası, başvuru sahibi, PUB'nin ilgili üyeleri ve yüklenici inşaat firmasıyla birlikte PUB yönetimi ile bir toplantı düzenleyecektir. Başvuru sahibi endişelerini yönetime iletecek ve toplantıda tarafların uzlaşabileceği başka bir çözüm önerilmeye çalışılacaktır.
- Başvuru sahibi sürecin sonucundan hâlâ memnun değilse, ülke içindeki yasal yolları kullanarak şikâyetini sürdürebilir.
- Bir izleme ve değerlendirme sistemi kurulmuştur. İzleme faaliyetleri bu sistemde kayıt altına alınmaktadır.

ŞM'nin en önemli noktası, tüm başvuruların etkin şekilde, zamanında alınmasını, kaydedilmesini, belirlenen süreler içinde yanıtlanmasını ve içeriğe uygun şekilde çözüme kavuşturulmasını sağlamaktır. Bu süreç ŞM Odak Noktası tarafından yürütülmeli ve önerilen düzeltici/düzenleyici eylem her iki taraf için de kabul edilebilir olmalı, aksi halde başvuru sahibi yasal yollara başvurabilmelidir. Ayrıca, mekanizma anonim şikâyetlerin de işleme alınmasına ve ele alınmasına imkân tanımalı, cinsel istismar ve suistimal/cinsel taciz (SEA/SH) ile ilgili olanlar da dâhil edilmelidir.

9.2 Osmaniye Belediyesi İnşaat Aşamasında Kamu Şikâyet Mekanizması

Osmaniye Belediyesi, görece iyi işleyen bir şikâyet mekanizmasına sahiptir. Bu mekanizma, Bölüm 9.1'de açıklanan İLBANK'ın şikâyet mekanizmasına dayalı olası uyarlamaların ardından, Proje ile ilgili şikâyetler için kullanılacaktır. Belediyenin HİS, projeye ilgili tüm şikâyetlerin Belediyenin şikâyet sistemine, projeye ilgili şikâyetlerin genel görünümünün PUB tarafından izlenmek üzere sistemden çıkarılabileceği şekilde kaydedilmesini sağlayacaktır.

Şikâyet mekanizmasındaki en önemli nokta, tüm şikâyetlerin PUB'nin sorumlu personeli tarafından önceden belirlenmiş bir zaman çizelgesi içinde ve içeriklerine göre etkili bir şekilde alınmasını, kaydedilmesini, çözülmesini ve yanıtlanmasını ve alınacak düzeltici/düzenleyici eylemin her iki taraf için de kabul edilebilir olmasını sağlamaktır. Şikâyet sahipleri düzeltici faaliyetlerin sonuçları hakkında bilgilendirilmelidir. Ek olarak, mekanizma isimsiz şikâyetlerin alınmasına ve ele alınmasına izin vermektedir. Bir şikâyet mekanizmasının varlığı, şikâyetçinin herhangi bir noktada adli veya idari hukuk yollarına erişimini etkilemez. Bir şikâyetin bildirilmesinden kaynaklanan misillemelere müsamaha gösterilmeyecek ve misilleme şüpheleri kapsamlı bir şekilde soruşturulacaktır.

İnşaat aşamasında, yüklenicilere iletilenler de dahil olmak üzere halktan gelen şikâyetlerle ilgili tüm iletişim, inşaat çalışmaları sırasında ortaya çıkabilecek olası gürültü, toz, trafik sorunları ve cinsiyete dayalı şiddet ve taciz gibi tüm şikâyetleri ele alacak olan PUB aracılığıyla yönlendirilecektir. Yüklenici personeli, belediye personeli veya diğer kişiler tarafından gerçekleştirilen toplumsal cinsiyete dayalı şiddet veya tacizle ilgili şikâyetler veya endişeler araştırılacak ve hassas ve gizli bir şekilde dikkatle ele alınacaktır.

Projeyle ilgili şikâyetler yukarıda bölüm 6.2'de belirtilen kanallar ile bölüm 9.1'de açıklanan İLBANK şikâyet mekanizması aracılığıyla iletebileceği gibi yüklenici temsilcileri, Osmaniye Belediyesi HİS ve muhtarlar aracılığıyla da iletebilir. Belediye, tüm paydaşların Proje'nin şikâyet mekanizmasından haberdar olmasını sağlayacaktır. Şikâyet mekanizması bireysel ve halka açık toplantılarda açıklanacak ve iletişim bilgileri sağlanacaktır.

Şikâyet sahipleri, şikâyetlerini ilettikten sonraki 15 gün içinde önerilen düzeltici eylem hakkında bilgilendirilecektir. Ulusal mevzuat uyarınca, ek süreye ihtiyaç duyulması halinde, süre toplamda 30 güne kadar uzatılabilir.

PUB, yüklenicilerden çalışanları için bir şikâyet mekanizması sağlamalarını isteyecek ve bu sayede çalışanların işyerlerinde yaşayabilecekleri her türlü şikâyeti bildirmelerine olanak tanıyacaktır. Ancak, Osmaniye Belediyesi tarafından işletilen şikâyet mekanizması, yüklenicilerin işçilerine de açık olacaktır; örneğin, şikâyetlerin yükleniciler tarafından ele alınmadığı veya işçilerin işverenleri olarak yükleniciye şikâyetle bulunmaları halinde misillemeden korkabilecekleri durumlarda. Farklı yüklenicilerin çalışmalarının başlangıcında PUB, yüklenicilerin işçilerini Osmaniye Belediyesi tarafından işletilen şikâyet mekanizması hakkında bilgilendirecek ve irtibat kişinin adını ve iletişim bilgilerini sağlayacaktır. PUB, işçilerin olası şikâyetlerini, herhangi bir cezalandırma olmaksızın şeffaf geri bildirim sağlayacak olan irtibat kişisi aracılığıyla iletmelerinin kolay olmasını sağlayacaktır. Eğer işçiler isterlerse, şikâyetleri anonim kalacaktır. İşçiler şikâyetlerini yazılı olarak iletmeye teşvik edilecektir, ancak şikâyetler PUB irtibat kişisine sözlü olarak da iletebilir.

Harici şikâyet mekanizması aşağıdaki şekilde ve bu bölümde daha önce açıklandığı gibi uygulanacaktır. Tüm şikâyetler, sorunla ilgili soruşturmanın durumu ve uygun şekilde çözülmesiyle birlikte kaydedilecektir.

Şekilde gösterildiği gibi, şikâyet sahiplerine yanıt verme sürelerinin tutulması, şikâyet mekanizmasının başarılı bir şekilde uygulanıp uygulanmadığını değerlendirmek için kullanılan kriterler olacaktır.

Şikâyetlerle bağlantılı olarak elde edilen verilerin aşağıdaki ilkeler gözetilerek dikkatli bir şekilde yönetilmesini sağlamak önemlidir:

- Kişisel veriler yalnızca gerekli olduğu sürece saklanmalıdır; şikâyetler için bu, çözüm üzerinde anlaşmaya varılana ve eylemler uygulanana kadar olacaktır. Kişisel veriler daha sonra silinmeli, redakte edilmeli veya arşivlenmelidir.
- Toplanan verilerin türü ve saklanma şekli, gizlilik ve kişisel verilerin korunmasının yanı sıra etik ve mahremiyet kaygılarını da dikkate almalıdır.
- Paydaşların görüşlerini ve şikâyetlerini alacak ve kaydedecek kanallar kişisel verilerin yönetimini dikkate almalıdır.

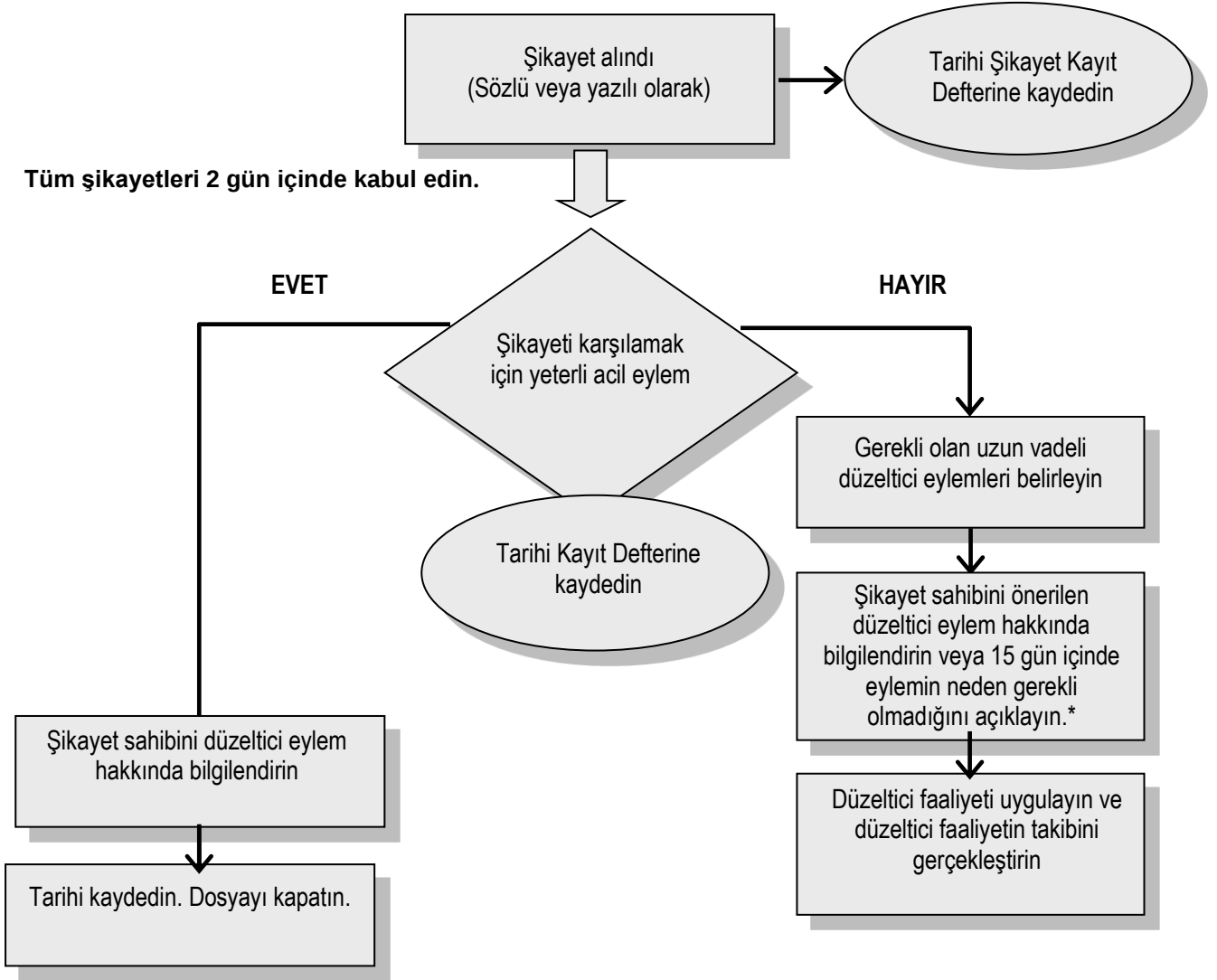
9.3 Osmaniye Belediyesi İşletme Aşamasında Kamu Şikâyet Mekanizması

Osmaniye Belediyesi işletme aşamasında mevcut şikâyet mekanizmasını kullanmaya devam edecektir, ancak bu mekanizmayı Proje'nin inşaat aşamasında şikâyetlerin ele alınmasından öğrenilen potansiyel dersleri içerecek şekilde düzenleyebilir.

9.4 EBRD'nin Bağımsız Proje Hesap Verebilirlik Mekanizması

EBRD tarafından finanse edilen tüm projeler, çevresel ve sosyal sürdürülebilirliğin kilit alanları için on Performans Gerekliliği (PR) içeren EBRD Çevresel ve Sosyal Politikasının gerekliliklerini karşılayacak şekilde yapılandırılmalıdır. Projelerin, PR10 Bilgi İfşası ve Paydaş Katılımı da dahil olmak üzere bu gereklilikleri karşılaması gerekmektedir. Buna ek olarak, EBRD'nin Bağımsız Proje Hesap Verebilirlik Mekanizması (IPAM) - bağımsız bir son çare aracı olarak - Proje paydaşları arasında EBRD tarafından finanse edilen projelerle ilgili olarak Projeden etkilenen kişiler ve sivil toplum kuruluşları tarafından dile getirilen sosyal, çevresel ve kamuyu aydınlatma sorunlarının çözümünü kolaylaştırmayı veya EBRD'nin Çevresel ve Sosyal Politikasına ve Bilgiye Erişim Politikasının Projeye özgü hükümlerine uyup uymadığını belirlemeyi; ve uygulanabilir olduğu durumlarda, EBRD'nin gelecekteki uyumsuzluklarını önlerken bu politikalara mevcut uyumsuzlukları ele almayı amaçlamaktadır.

Şikayetlerin İşlenmesi için Akış Şeması

* Şikâyetin türüne bağlı olarak, bu süre toplam 30 güne kadar uzatılabilir.

Şekil -91 : Şikayet Prosedürü

Her bir şikâyet için, şikâyetçinin Osmaniye Belediyesi ofisine şahsen geldiği durumlarda veya telefon, e-posta, posta veya Belediyenin web sitesi aracılığıyla bir şikâyet alındığında, şikâyetçi tarafından bir kayıt sayfası doldurulacaktır. PUB, Proje başlamadan önce aşağıda yer alan kamu şikayet formunu gözden geçirecek ve düzenleyebilecektir.

Kamu Şikâyet Formu

İsimsiz bir şikâyet göndermek mümkündür. İsimsiz bir şikâyet göndermek istiyorsanız, iletişim bilgilerinizi göndermemelisiniz. İsimsiz bir şikâyet göndermek, şikâyetinize yanıt alamayacağınız anlamına gelir.

Referans No:	
Ad Soyad	
İletişim Bilgileri	☐ Posta yoluyla: Lütfen posta adresinizi verin: _____ _____ _____ ☐ Telefon ile: _____ ☐ E-posta ile _____
İletişim için Tercih Edilen Dil	☐ Türkçe ☐ Arapça
Olayın veya Şikâyetin Açıklaması:	
Ne oldu? Nerede oldu? Kimin başına geldi? Sorunun sonucu ne oldu?	
Olay/Şikâyet Tarihi	
	☐ Bir kerelik olay/şikâyet (tarih _____) ☐ Birden fazla kez oldu (kaç kez? _____) ☐ Devam ediyor (şu anda sorun yaşanıyor)
Sorunu çözmek için ne yapılmasını istersiniz?	

İmza: _____

Tarih: _____

Lütfen bu formu iade ediniz:

Osmaniye Belediye Başkanlığı

Adres Rahime Hatun Mahallesi Musa Şahin Bulvarı No: 375 Osmaniye /Türkiye

E-posta: osmaniyebelediyesi@osmaniye-bld.gov.tr

10 İLETİŞİM BİLGİLERİ

İlbank tarafından kurulacak olan PUB (Osmaniye Belediyesi temsilcilerini de içerecek şekilde) inşaat aşamasında paydaş katılımı ve iletişim faaliyetlerinin yürütülmesinden sorumlu iken, Belediye'nin Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü sonraki operasyonlar sırasında bu faaliyetlerden sorumludur. İletişim bilgileri aşağıdadır (HİS atandığında iletişim bilgileri aşağıya eklenecektir):

İlbank

Adres Emniyet, Hipodrom Cd. 9/21, Yenimahalle/Ankara

E-posta: pybafet@ilbank.gov.tr

Telefon numarası: 0(312) 508 70 00

Web sitesi: <https://www.ilbank.gov.tr>

Osmaniye Belediyesi

Adres Rahime Hatun Mahallesi Musa Şahin Bulvarı No: 375 Osmaniye /Türkiye

E-posta: osmaniyebelediyesi@osmaniye-bld.gov.tr

Telefon: (0328) 440 00 80

Web sitesi: <https://www.osmaniye-bld.gov.tr>

EK 1: DETAYLI PROJE TANIMI

Osmaniye AAT için temel PIP altyapı bileşenlerinin özeti

Öge (PIP)	Faaliyetler ve ayak izi
Mevcut AAT'nin 50.000 m ³ /gün (250.000 PE) olan tasarım kapasitesini 75.000 m ³ /gün (350.000 PE) kapasiteye çıkaracak yeni bir AAT'nin inşası (Tasarım Ufku 2041).	Yeni AAT, mevcut 10,5 hektarlık alanın sınırları içerisinde inşa edilecektir. Yeni AAT için sağlık tampon bölgesi gereksinimi, yeni AAT'nin inşası için mevcut araziye yaklaşık 10,5 ha'dan yaklaşık 5 ha'a düşürmüştür. Bu alanın yeni AAT'nin inşası için yeterli olduğu düşünülmektedir, lütfen tablonun ilerleyen kısımlarında tampon bölge gerekliliğine ilişkin daha fazla bilgiye bakınız. Osmaniye AAT için bir tasarım mevcut olmasına rağmen, konumun güvenli tampon bölgesi gerekliliklerine göre değiştirilmesi gerekmektedir, bu nedenle tasarım bir FIDIC "Kırmızı Kitap" sözleşmesini desteklemek için uygun değildir. Osmaniye AAT işlerinin bir FIDIC Tasarla-Yap sözleşmesi ("Sarı Kitap") ile ihale edilmesi önerilmektedir. Karbon, azot ve fosforun kapsamlı bir şekilde giderilmesi için tasarlanan Konvansiyonel Aktif Çamur (CAS) prosesi, atık su arıtımı için en uygun yaklaşım olarak seçilmiştir. Atık sular deşarj noktasında hassas su standartlarını karşılayacaktır. Çamur yönetimi için tesis, çamur yoğunlaştırma, anaerobik çürütme ve elektrik üretimi için biyogaz yakma, susuzlaştırma ve termal kurutma uygulayacaktır. Arıtılmış çamur bertarafı açısından. Çamur şu anda susuzlaştırılmakta ve çimento fırınlarında yakılmak üzere bir çimento fabrikasına nihai nakliyeden önce bir "Atıktan Üretilmiş Yakıt" tesisine (RFD) gönderilmektedir. Bu, çamurun nihai bertarafı için uzun vadeli bir çözüm olarak devam edecektir. RDF tesisi ve çimento fabrikası ile uzun vadeli anlaşmalar Su ve Kanalizasyon Müdürlüğü tarafından araştırılmalıdır. Şu anda çamurun tarımda yeniden kullanım fırsatı olgunlaşmamıştır, ancak bu gelecekte değerlendirilebilecek bir bertaraf seçeneği olabilir.
Deşarj boru hattının değiştirilmesi	Yeni AAT'nin gelecekteki kapasitesini karşılamak ve doğrudan Ceyhan nehrine deşarj yapmaya devam etmek için, 4,8 km HDPE (800mm) boru hattı ve yaklaşık 1,3 km DN1000 mm betonarme borudan oluşan mevcut boru deşarj sisteminin 6,1 km'lik yeni bir Ø1400mm HDPE basınçlı boru ile değiştirilmesi önerilmektedir. Yeni deşarj borusunun, olası etkileri en aza indirmek için mevcut borularla aynı güzergahı izlemesi önerilmektedir. Yeni deşarj borusu için detaylı bir tasarım mevcut değildir, bu nedenle boru hattı inşaat işlerinin FIDIC Sarı Kitap (2017) sözleşme koşulları ile "Tasarla-Yap" sözleşmesi olarak ihale edilmesi önerilmektedir. Deşarj borusu ulusal ÇED prosedüründen muaftır. Ancak, proje kapsamında inşa edilecek atık su deşarj boru hattının 400 metrelik bir bölümü Kastabala Sulak Alanı içerisinde yer almaktadır. Sulak alanlar içerisinde gerçekleştirilecek faaliyetlere ilişkin koşullar Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği'nde tanımlanmıştır. Bu Yönetmeliğin Ek-2'sinde Sulak Alan Koruma Bölgelerinde Bakanlık Onayı Gerektiren Faaliyetler listelenmiştir. Önerilen atık su deşarj boru hattının nihai tasarımı tamamlandıktan sonra, Osmaniye Belediyesi, boru hattının Kastabala Sulak Alanı içinde kalan bölümü için Doğa Koruma ve Milli Parklar 7. Bölge Müdürlüğü'nden bu bölüm için gerekli izni alacaktır. Projenin kamu yararı ve evsel atık su arıtma tesisiyle ilgili teknik sorunların çözülmesinin ve arıtılmış atık suyun alana deşarj edilmesinin aciliyetini vurgulayan Nihai Kastabala Sulak Alan Yönetim Planı'nın özel hükümleri göz önünde bulundurulduğunda, gerekli iznin sağlanmasına herhangi bir itirazın olması beklenmemektedir.

Öge (PIP)	Faaliyetler ve ayak izi
	Projenin kamu yararı ve evsel atık su arıtma tesisi ile ilgili teknik sorunların çözülmesi ve arıtılmış atık suyun alana deşarj edilmesinin sağlanmasının aciliyetini vurgulayan Nihai Kastabala Sulak Alan Yönetim Planı hükümleri göz önüne alındığında, gerekli iznin alınmasında herhangi bir risk olması beklenmemektedir.
AAT sahası yakınındaki mezbaha	AAT'nin yakınında, AAT'ye girişten önce kanalizasyon şebekesine ön arıtma olmaksızın deşarj yapan bir mezbaha bulunmaktadır, bkz. bölüm 4.2.8. Mezbahadan AAT'ye gelen kirlilik yükünün mevcut AAT işletmesi üzerinde önemli bir etkisi vardır. Bu nedenle, mezbaha sahasında endüstriyel ön arıtma tesisleri gereklidir. EBRD'nin ön arıtma tesisini üstlenmek için Belediyeden sözleşmeye dayalı bir taahhüt (kredi anlaşmasının bir parçası olarak) alacağı ve böylece ön arıtma tesisinin PIP'nin bir parçası olmayacağı Danışmana bildirilmiştir.
Diğer ilişkili tesisler	AAT sahasının sınırlarının hemen batısında zaten bir yol bulunduğundan erişim yolu gerekmeyecektir.
Yeni AAT için ÇED onay sürecinin durumu/ÇED gerekliliği	Türk ulusal mevzuatı, Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği, projeleri iki kategoriye ayırmaktadır: Tam ÇED'e tabi olan Ek-1 projeleri ve bir tarama ve kapsam belirleme süreci gerektiren Ek-2 projeleri. Atık su arıtma tesisleri için, kapasitesi 50.000 m³/gün'den fazla olanlar tam ÇED'e tabiyken, kapasitesi 30.000 m³/gün'den fazla olanlar Proje Tanıtım Dosyası (PTD) hazırlanmasını gerektiren tarama ve kapsam belirleme sürecine tabidir. Ancak, 1993 yılından önce yatırım kararı alınan projelerin ÇED Yönetmeliği'nden muaf olduğunu belirten geçici bir madde bulunmaktadır. Başlangıç döneminde Osmaniye Belediyesi, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü'nden (ÇŞİM) projenin ulusal Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği'nden muaf olduğunu belirten bir yazı temin etmiştir. Ancak bu muafiyet yazısı, Çevre İzninin yenilenmesi sırasında mevcut AAT için verilmiştir. Sonuç olarak Osmaniye Belediyesi, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'ndan (ÇŞİM) muafiyet yazısının hala geçerli olup olmadığına dair bir açıklama talep etmiş ve önerilen AAT projesinin ulusal Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği'nden muaf olduğunu teyit eden bir yazı almıştır. Mektupta özetle şu ifadeler yer almaktadır (mektubun tamamı için Ek 7'ye bakınız): Proje, onay ve başlangıç tarihlerinin yanı sıra daha önceki yönetmelikler kapsamındaki önceki muafiyetler nedeniyle Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmeliğinden muaf tutulmuştur. Spesifik olarak 1) Atıksu arıtma tesisinin ön projesi 1987 yılında, yürürlükten kaldırılan ÇED Yönetmeliği uyarınca 07.02.1993 olan son tarihten önce onaylanmıştır. 2) Eski ÇED Yönetmeliği hükümlerine göre, bu tarihten önce onaylanan projeler, çevre kanunları ve diğer yönetmeliklere uygun olmaları halinde ÇED gerekliliğinden muaf tutulmaktaydı. 3) Proje 23.06.1997 tarihinden önce kamu yatırım programına dahil edilmiş ve ilk aşaması 2003 yılında işletmeye alınmıştır. 4) Ayrıca, güncellenen ÇED Yönetmeliği (Resmi Gazete No. 31907, 29.07.2022) kapsamında, 29.05.2013 tarihinden önce faaliyete geçen ve 23.06.1997 tarihinden önce kamu yatırım programına dahil edilen projeler de ÇED gerekliliğinden muafıdır. 5) Dolayısıyla, uzun süredir onay ve yatırım planlarında yer alan ikinci aşama ve mevcut tesiste yapılması planlanan iyileştirmeler ÇED Yönetmeliği kapsamı dışında kalmakta ve hükümlerinden muaf tutulmaktadır. Belediye'nin bu yazıyı aşağıdaki taleple istediğine dikkat edilmelidir: ". .70.000 m³ kapasiteye ulaşan tesis, Suriye'deki savaştan kaçan mültecilerin kentte yarattığı hızlı nüfus artışı nedeniyle yetersiz kalmaya başlamıştır. Sonuç olarak projenin ikinci aşamasının devreye alınması ve mevcut arıtma teknolojisinin iyileştirilmesi planlanmaktadır....."

Öge (PIP)	Faaliyetler ve ayak izi
İnşaat ve işletme izni	İnşaat faaliyetlerinden önce, Osmaniye Belediyesi inşaat ruhsatı ve yapı izni için başvuruda bulunacaktır. Yeni AAT'nin işletmeye alınmasından önce Belediye, 1 yıl süreyle geçerli olacak Geçici Faaliyet Belgesi için Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü'ne başvuracaktır. Bu sertifika Çevre İzninin alınması için bir ön koşuldur. Bu 1 yıllık süre içerisinde Belediye, Çevre İzninin alınmasına yönelik tüm prosedürleri tamamlayacaktır.
Sağlık koruma tampon bölgesi gerekliliği	Türk yönetmeliklerine göre, emisyon, koku veya gürültü gibi kirleticiler yayan bazı tesisler için sağlık koruma tampon bölgesi (Sağlık Koruma Bandı) gerekebilir. Osmaniye Atıksu Arıtma Tesisi 50.000 veya daha fazla nüfusa eşdeğer hizmet vermektedir ve bir anaerobik çürütme ünitesi ile her biri 1.500 m³ hacme sahip iki biyogaz tankı içermektedir. Bu nedenle AAT, Türk mevzuatına göre İkinci Sınıf bir tesis olarak nitelendirilmekte ve yerel bir risk değerlendirmesine tabi tutulmaktadır. Bu nedenle, yasal gereklilik uyarınca, projenin yerel bir risk değerlendirmesinden geçmesi gerekmektedir. Risk değerlendirmesi genellikle tesis tarafından çevre ve halk sağlığı uzmanlarıyla işbirliği içinde gerçekleştirilir. Bulgular daha sonra yetkili makama (proje belediye sınırları içindeyse belediye) sunulur ve bu makam değerlendirmeyi yaparak tampon bölge gerekliliklerine ilişkin bir sonuç bildirir. Risk değerlendirmesi, bir güvenlik tampon bölgesinin gerekli görülüp görülmediği konusunda bilgi vermenin yanı sıra, AD/biyogaz tesisi operasyonları için acil durum planlaması konusunda da bilgi verme amacını taşımaktadır. Danışman, Osmaniye Belediyesi'ni AD tesisine ilişkin yukarıdaki risk değerlendirmesi gerekliliği konusunda bilgilendirmiştir. Risk değerlendirmesi İl Sağlık Müdürlüğü tarafından tamamlanmış ve 55 metre ± %25'lik bir tampon bölgenin gerekli olduğu sonucuna varılmıştır. Tampon bölgenin, AAT sahasının mülkiyet sınırlarından içeriye doğru 55 metre ± %25 olarak belirlenmesi ve sınırın mevcut çit olması gerekmektedir (tampon bölge gerekliliği kararı ile ilgili resmi yazı için lütfen Ek 14'e bakınız). Tampon bölgenin minimum boyutu olan 41,25 metre (55 metrenin %75'i) dikkate alındığında, yeni AAT'nin inşası için mevcut arazi yaklaşık 10,5 hektardan yaklaşık 5 hektara düşmüştür. Bu alanın yeni AAT'nin inşası için yeterli olduğu düşünülmektedir. Tampon bölge gerekliliği kararının bir parçası olarak AD/biyogaz tesisi operasyonları için acil durum planlamasına ilişkin herhangi bir bilgi sunulmamıştır. Osmaniye AAT'de planlanan biyogaz kullanımı ve depolama hacimleri ile ilgili mevcut bilgilere dayanarak, tehlikeli maddeler içeren büyük kaza tehlikelerinin kontrolüne ilişkin 2012/18/AB sayılı Direktifin (Seveso Direktifi2) bu proje için geçerli olmadığı sonucuna varılmıştır. Bu nedenle, AB gereklilikleri uyarınca tehlikeli tesislere ilişkin özel arazi kullanımı planlama gereklilikleri/politikaları oluşturulması gerekli değildir.
Mevcut AAT'nin ve diğer bileşenlerin yıkılması	Yeni AAT için tampon bölge gerekliliği, yeni AAT'nin inşası için mevcut arazi yaklaşık 10,5 ha'dan yaklaşık 5 ha'a düşürmüştür. Bu alanın yeni AAT'nin inşası için yeterli olduğu düşünülmektedir, ancak mevcut AAT'nin yıkılması gerekecektir.

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32012L0018>

Öge (PIP)	Faaliyetler ve ayak izi
	Yeni AAT'nin inşası, mevcut AAT'nin atıksu arıtmaya devam edeceği şekilde planlanmalıdır, ta ki mevcut tesisler yeni tesislerle değiştirilinceye kadar. Mevcut AAT bileşenlerinin mevcut arazinin sadece güney ve batı kısımlarında yer aldığı göz önünde bulundurulduğunda bunun uygulanabilir olduğu düşünülmektedir. Bu nedenle yeni atıksu arıtma tesisinin (AAT) inşaatı, mevcut tesisin yıkımıyla birlikte planlanmalı ve aşamalar halinde programlanmalıdır. Böylece inşaat sürecinde arıtma tesisinin atıksuyu arıtmaya devam etmesi sağlanacaktır. Bu kapsamda, mevcut tesisin yıkımı sırasında yeni tesisin nasıl inşa edileceğini açıklığa kavuşturmak için bir inşaat stratejisi geliştirilmiştir. AAT Tasarım-İnşa İşveren Gereklilikleri, ayrı FS raporunda da yansıtılan yeni işlerin inşaat süresi boyunca atık su arıtımının sürdürülmesi gerekliliğini içermelidir. Buna ek olarak, mevcut deşarj borusunun yanı sıra AAT sahası içindeki sera ve hayvan barınağı da yıkılacaktır.

EK 2. PAYDAŞ KATILIM GÜNLÜĞÜ PAYDAŞ KATILIM GÜNLÜĞÜ

Osmaniye Belediyesi, Proje'nin inşaat aşamasından önce ve inşaat aşamasında ve sonraki işletme aşamasında gerçekleştirilen tüm faaliyetlerle birlikte paydaş katılım günlüğünün güncellenmesinden sorumlu olacaktır.

Tarih	İlgili paydaşlar	Katılımın amacı	Katılım araçları	Varsa paydaşlar tarafından dile getirilen endişeler

EK 2. ODAK GRUP GÖRÜŞMELERİNİN ÖZET NOTLARI

ODG Özet 1 – Yunus Emre Mahallesi’nden Kadınlar

Katılımcılar

Odak grup, yaşları 17 ile 65 arasında değişen, düşük ve orta gelirli hanelerden 10 kadından oluşmuştur. Katılımcılardan biri Suriyelidir. Tüm katılımcılar Yunus Emre Mahallesi’nde yaşamaktadır (bu Ek’in sonunda haritaya bakınız). Üçü AAT’ye yakın evlerde, diğerleri ise mahallenin farklı bölgelerinde ikamet etmektedir.

Mahallenin özellikleri

Katılımcılar, gelir kaynaklarının ağırlıklı olarak tarım ve hayvancılıkla ilgili olduğunu belirtmişlerdir. Birçok aile bamyı ekerken, zeytinlikleri ve bağları da vardır. Bölge halkının çoğunun asgari ücretle ya da orta gelirle geçindiği, genel olarak gelir düzeyinin yetersiz olduğu ve birçok ailenin yoksulluk içinde yaşadığı ifade edilmiştir. Katılımcıların çoğu, bölgede birçok yoksul aile olduğunu ve bazılarının sosyal yardımlardan destek aldığını söylemiştir. Çocukların da aile bütçesine katkı sağlamak için çalışmak zorunda kaldığı belirtilmiştir. Ayrıca toplumda engelli bireylerin bulunduğu, nüfusun yaklaşık yüzde beşinin engelli olduğu tahmin edilmektedir. Katılımcıların çoğu AAT çevresinde herhangi bir rekreasyon alanı olmadığını söylemiştir. Birkaç kişi parkların olduğunu ancak kullanılmadığını belirtmiştir.

Mevcut su ve atıksu hizmetlerine erişim deneyimleri

Tüm katılımcılar belediye su şebekesine bağlıdır. Çoğu kanalizasyona bağlı olmakla birlikte bazıları foseptik kullanmaktadır.

Mevcut su temini ve atıksu hizmetleriyle ilgili birçok sorun dile getirilmiştir. Sık sık su kesintisi yaşandığı, bazen bir haftaya kadar suyun kesildiği ifade edilmiştir. Kanalizasyon hatlarının sık tıklandığı, bunun evlere kötü koku yayılmasına ve tuvaletlerden atıksuyun geri basmasına yol açtığı belirtilmiştir. Sokaklarda da kötü koku olduğu aktarılmıştır. Foseptik kullananlar ise özellikle kışın çabuk dolduğu ve boşaltmada sorun yaşandığını bildirmiştir.

Bu sorunlarla başa çıkmak için hazır su içtikleri veya çeşmeden su taşıdıkları, belediyeye yaptıkları başvurulardan sonuç alamadıkları, çoğu kez görmezden gelindiklerini düşündükleri ifade edilmiştir. Belediyeyi aradıklarında çoğu kez muhtara yönlendirildikleri, ancak muhtarın da çözüm gücü olmadığını düşündükleri dile getirilmiştir. Belediyeden yanıt gelse bile çözümün yeterli olmadığı belirtilmiştir.

Atıksu ile ilgili endişeler

Kadınlar, atıksu ile ilgili çeşitli kaygılar dile getirmiştir:

- 1. Koku:** Katılımcılar, mevcut atıksu arıtma tesisinin kötü koku yaydığını, bazen nefes almayı zorlaştıracak kadar yoğun olduğunu ve dışarıda vakit geçirmelerini engellediğini bildirmiştir. AAT’den gelen kokunun özellikle yaz aylarında, özellikle de Temmuz ve Ağustos’ta en kötü durumda olduğu ifade edilmiştir.
- 2. Taşkınlar:** Katılımcılar, boru hattında sık sık taşma ve su baskınları olduğunu, bunun da atıksuyun yerel su kaynaklarına (ör. Hamis) karışmasına ve tarım arazilerinin su altında kalmasına neden olduğunu ifade etmiştir. Taşmaların özellikle yağışlı havalarda çok daha kötü olduğu, mevcut boruların ilave su debisini karşılayacak kapasiteye sahip olmadığı belirtilmiştir.

3. **Sağlık sorunları:** Birçok katılımcı, astım, cilt döküntüleri ve alerjiler gibi sağlık sorunları yaşadığını ve bunların doğrudan veya dolaylı olarak atıksu sorunlarından kaynaklandığını düşündüklerini bildirmiştir. Atıksuyun içme suyuna karıştığından ve yerel dere ve nehirlerle akmasından endişe duyduklarını, bunun da su kalitesinde düşüşe yol açarak hem insanları, hem hayvanları hem de yerel yaban hayatını etkilediğini belirtmişlerdir. Nehirlerden çıkan balıkların tüketilmesi konusunda da kaygılar dile getirilmiştir. Kadınlar ayrıca çocukların kirlenmiş derelerde/su birikintilerinde oynadığını ve bunun sağlık riski oluşturabileceğini ifade etmiştir. Kadınlar, ev içinde hasta veya rahatsız olanlara bakma sorumluluğunun esas olarak kendilerine ait olduğunu da vurgulamıştır.
4. **Haşere ve zararlılar:** Sinek ve sivrisineklerin artışı rahatsızlığa ve sağlık sorunlarına yol açmıştır. Ayrıca atık kanallarından gelen lağım farelerine dair bildirimler de olmuş, bu durum hijyen ve güvenlik konusundaki endişeleri artırmıştır.

Yeni AAT hakkındaki görüşler

Yeni bir atıksu arıtma tesisi inşasına ilişkin görüşler, katılan kadınlar arasında genel olarak olumludur. Yeni tesisin kötü koku sorunlarını ortadan kaldırmak, nehirdeki su kalitesini artırmak ve genel yaşam koşullarını iyileştirmek gibi faydalı etkiler yaratacağına inanmaktadırlar. Katılımcılar, yeni tesis sayesinde faunanın daha az etkileneceğini ve bunun da nehirde balık tutma imkânını yeniden sağlayacağını umut ettiklerini ifade etmişlerdir. Yeni AAT'nin inşasıyla birlikte sinek ve böceklerin azalmasının da bir fayda olacağı öngörülmüştür.

Katılımcıların çoğu, tesisin inşası veya işletilmesi konusunda endişe taşımadıklarını, tesis yapıldığı sürece memnun olacaklarını belirtmiştir. Bölgedeki birçok kişinin inşaat işlerinde yetkin olduğu ve katılımcılar arasında, yerel halkın proje kapsamında inşaat aşamasındaki istihdam fırsatlarıyla ilgileneceği konusunda genel bir görüş birliği olduğu aktarılmıştır. Bu tür istihdam olanaklarının yerel topluluk için olumlu ve faydalı olacağı ifade edilmiştir.

Kadınlar, yeni AAT'nin inşası veya işletilmesiyle bağlantılı olası cinsel taciz, istismar veya toplumsal cinsiyete dayalı şiddet (GBVH) konusunda hiçbir endişeleri olmadığını oybirliğiyle dile getirmiştir. Genel güvenlik ve emniyet açısından ise bir kişi, bölgede ek araçların bulunmasının yolların hâlihazırda kötü durumda olması nedeniyle yolları daha da bozacağı endişesini dile getirmiştir. Aynı katılımcı, mahalleye yabancı kişilerin gelmesinden de kaygı duymuştur. Ancak çoğu kadın katılımcı, bölgede zaten yabancı işçilerin bulunduğunu ve onların varlığından kaynaklı herhangi bir sorun yaşanmadığını paylaşmıştır.

Genel olarak, yeni atıksu arıtma tesisinin toplulukta sağlık ve güvenlik açısından gerekli bir iyileştirme olarak görüldüğü anlaşılmaktadır.

Katılımcılar hâlihazırda belediye tarafından su ve atıksu faaliyetleri konusunda yeterince bilgilendirilmediklerini hissetmektedir. Katılımcıların çoğu bu faaliyetlere dair farkındalıklarının düşük olduğunu ifade etmiştir. Gelecekte, daha fazla bilgi almak ve daha iyi bilgilendirilmek istediklerini belirtmişlerdir. Belediyenin, kamu toplantıları, bültenler, sosyal medya ve yerel gazeteler gibi çeşitli kanallar aracılığıyla güncellemeler ve bilgilendirmeler sağlaması önerilmiştir. Katılımcılar, devam eden ve planlanan su ve atıksu faaliyetleri hakkında bilgi sahibi olmaları için şeffaf ve net iletişimin önemini vurgulamışlardır.

FDG Özet 2 – Yunus Emre Mahallesi'nden Erkekler

Katılımcılar

Odak grup, düşük ve orta gelirli hanelerden 12 erkekten oluşmuştur. Katılımcıların yaşları 36 ile 80 arasında değişmektedir. İki katılımcı engelli maaşı almakta, bir katılımcı ise sosyal destek almaktadır. Tüm katılımcı erkekler Yunus Emre Mahallesi'nde ikamet etmektedir (bu Ek'in sonunda haritaya bakınız). Katılımcılardan biri AAT'ye yakın bir evde yaşamakta ve hayvancılıkla uğraşmaktadır. Diğerleri ise mahallede, AAT'den daha uzak kısımlarda yaşamaktadır.

Mahallenin özellikleri

Katılımcılar, Yunus Emre Mahallesi'ni ekonomik sıkıntılar yaşayan bir mahalle olarak tanımlamış, birçok sakinin asgari ücretle geçindiğini belirtmiştir. Ayrıca devletten sosyal yardıma bağımlı çok sayıda kişinin bulunduğu ifade edilmiştir. Mahallede çok sayıda göçmen/mülteci bulunduğu ve katılımcılara göre engelliler de dâhil olmak üzere diğer kırılgan grupların da dikkate değer bir varlığı olduğu belirtilmiştir. Katılımcılar, nüfusun yaklaşık %5-10'unun engelli olduğunu tahmin etmiştir.

Odak grup görüşmesine katılanlar, mahallenin büyük çoğunluğunun işçi olduğunu ve tarım için araziye erişimin kısıtlı olduğunu vurgulamıştır. Yalnızca az sayıda katılımcı kendi arazisini ekip biçmekte olup başlıca bamya ve diğer sebzeler yetiştirmektedir. Yunus Emre'de yaşayanların çoğunun arazi sahibi olmadığı, ekim yapmak isteyenlerin genellikle arazi kiralamak zorunda kaldığı ifade edilmiştir.

Atıksu Hizmetlerine (ve Su Hizmetlerine) Erişimde Mevcut Deneyimler

Katılımcılar, su ve atıksu hizmetleriyle ilgili karışık deneyimler bildirmiştir. Çoğu, özellikle yaz aylarında su kıtlığının yaşandığı dönemlerde, belediye suyu ile kendi kuyularının birleşimine güvenmektedir. Su temininde ciddi zorluklar yaşadıklarını, suyun sık sık kesildiğini belirtmişlerdir. Ayrıca, birçok katılımcı kanalizasyon sisteminin sık sık tıklandığını, bunun da kötü kokulara ve taşmalara yol açtığını ifade etmiştir.

Birçok katılımcı, kanalizasyondan gelen kokunun özellikle nemli havalarda veya yağmur yağdığında rahatsız edici olduğunu dile getirmiştir. Ayrıca kanalizasyon sisteminin kötü durumuna bağladıkları sinek, fare ve hamam böceği sorunlarını da rapor etmişlerdir. AAT hakkında yapılan şikâyetlerde tesisin etkili çalışmadığı, birçok kişinin tesisin uygun arıtma sistemlerine sahip olmadığına inandığı görülmüştür. Bazı katılımcılar, tesisin maliyetleri azaltmak amacıyla günde yalnızca sınırlı süre çalıştırıldığını da belirtmiştir.

Bu sorunlarla karşılaşıldığında, katılımcılar genellikle belediyeden veya muhtardan yardım istemekte, ancak şikâyetlerine etkili yanıtlar alınmamasından duydukları hayal kırıklığını dile getirmişlerdir. Atıksu yönetimiyle ilgili daha iyi iletişim ve bilgi talebinde bulunmuş ve iyileştirmelerle ilgili tartışmalara katılma istekliliklerini ifade etmişlerdir.

Atıksu Arıtma Tesisi'ne (AAT) ek olarak, katılımcılar çevredeki mezbahaları ve hayvan atıklarının bertarafını önemli su kirliliği ve koku kaynakları olarak tanımlamıştır. Birçok katılımcı, hayvan atıklarının bertaraf edilmesinin cezai yaptırıma tabi olması gerektiği konusunda hemfikir olmuştur.

Atıksu ile ilgili endişeler

Katılımcılara göre bölgede atıksu ve su kalitesiyle ilgili başlıca endişeler şunlardır:

1. **Koku Sorunları:** Birçok katılımcı, AAT'den ve atıksudan kaynaklanan kokunun günlük yaşamlarını etkilediğini, dışarıda vakit geçirmeyi ya da çamaşır yıkayıp kurutma gibi faaliyetleri zorlaştırdığını belirtmiştir. Koku sorunlarının özellikle AAT'ye ve mezbahaya yakın yerlerde, özellikle de Yunus Emre Mahallesi'nde çok yoğun olduğu ifade edilmiştir. Katılımcılar, kokunun özellikle akşam karanlığı çöktüğünde arttığını, en yoğun kokunun ise yaz döneminde, Mayıs'ta başlayan sıcaklarla Kasım'a kadar hissedildiğini aktarmıştır. Ayrıca yağışlı havalarda kokunun daha da arttığı belirtilmiştir. En çok etkilenen yerler arasında Nohuttepe ve Yunus Emre bulunmakta olup, bu bölgelerde yaşayanların kokunun yoğunluğu nedeniyle çoğu zaman pencerelerini açamadığı ifade edilmiştir. Katılımcılar, mahallenin yaklaşık %80'inin bu kokulardan etkilendiğini tahmin etmektedir.
2. **Taşkınlar:** Boru hattının kötü durumundan kaynaklanan taşkınların olduğu ve bunun özellikle yağışlı mevsimde daha kötü hale geldiği bildirilmiştir. Taşkınların özellikle Hamis Deresi çevresinde şiddetli olduğu aktarılmıştır. Bir katılımcı, Suriyelilerin dere yatağına evler yaptığını belirtmiştir. Ayrıca birçok katılımcı, Hamis Deresi'nin atıksuyla taşıdığını ve bu yolla Ceyhan Nehri'nin de kirlendiğini ifade etmiştir.

3. **Haşereler:** Katılımcılar, atıksu ile bağlantılı haşere sorunlarından duydukları endişeleri dile getirmiştir. Sinek ve hamam böceği sorunlarının yaygın olduğu, kanalizasyonlardan çıkan farelerin de ciddi bir sorun teşkil ettiği birçok katılımcı tarafından vurgulanmıştır. Ayrıca mevcut atıksu durumunun, acı veren ısırlıklarla rahatsızlık yaratan yeni/belirgin farklı bir sinek türünün ortaya çıkmasına yol açtığı ifade edilmiştir.
4. **Sağlık Endişeleri:** Toplumun sağlık durumu ciddi bir kaygı konusudur. Birçok katılımcı, mantar enfeksiyonları, alerjiler ve astım gibi sık görülen rahatsızlıkları, kötü atıksu yönetimine ve buna bağlı kokulara bağlamaktadır. Çocukların özellikle savunmasız olduğu, kirlenmiş nehir suyuna maruz kaldıktan sonra hastalandıkları belirtilmiştir. Yetersiz şekilde arıtılmış atıksu, nehir suyu ile sulanan sebze ve bitkilerin kirlenmesi, nehir balıklarının tüketimi ve nehirden su içen hayvanların sağlık riskleri konusunda kaygı yaratmaktadır. Tüm erkek katılımcılar, hasta aile bireylerine bakma sorumluluğunun kadınlara ait olduğu görüşündedir.

Yeni AAT'nin İnşası Hakkındaki Görüşler

Tüm katılımcılar, yeni AAT'nin inşası ve işletilmesinden herhangi bir olumsuz etki beklemediklerini ifade etmiştir. Özellikle, yeni tesisin kötü kokuları azaltacağı ve genel çevreyi iyileştireceği yönünde olumlu etkiler beklenmektedir. Ayrıca, tesisin yerel su kaynaklarını temizlemeye yardımcı olabileceği ve bunun hem topluma hem de çevreye fayda sağlayacağı belirtilmiştir.

Katılımcılar ayrıca, AAT ile ilgili sağlık ve güvenlik riskleri konusunda herhangi bir endişelerinin olmadığını dile getirmiştir. Bölgeye gelecek işçilerin yalnızca geçimlerini sağlamak amacıyla çalışacaklarına ve herhangi bir tehdit oluşturmayacaklarına inanmaktadırlar. Yeni AAT'nin inşası ve/veya işletilmesinin cinsel istismar, taciz veya toplumsal cinsiyete dayalı şiddet (GBVH) ile ilgili hiçbir risk doğurmayacağı konusunda oybirliğiyle görüş birliğine varılmıştır.

Yeni AAT'nin inşasının, bölgede inşaat ve işletme konularında becerilere sahip çok sayıda kişi bulunduğundan, yerel istihdam fırsatları yaratabileceği konusunda da uzlaşa sağlanmıştır.

Katılımcıların çoğu, mevcut AAT faaliyetleri hakkında yeterli bilgi almadıklarını belirtmiştir. Daha iyi iletişim talep etmiş, bilgilendirmenin topluluk toplantıları veya muhtar aracılığıyla yapılabileceğini önermişlerdir. Katılımcılar, yeni AAT ve işletmesi hakkında daha ayrıntılı bilgi almak istediklerini oybirliğiyle dile getirmiş, belediyenin kendileriyle düzenli olarak iletişime geçmesini ve bilgilendirme yapmasını güçlü bir şekilde talep etmiştir.

FDG Özet 3 – Çiftçiler

Katılımcılar

Odak grup, AAT'ye yakın köylerden (Nohuttepe, Kırmitli ve Yeniköy; bu Ek'in sonunda haritaya bakınız) 11 erkek ve 1 kadından oluşan 12 çiftçiden meydana gelmiştir. Katılımcılar düşük ve orta gelirli hanelerden gelmekte olup yaşları 35 ile 66 arasında değişmektedir. Tüm katılımcılar Ceyhan Nehri'nden su kullanarak sulama yapmakta ve yerel sulama birliklerine üyedir.

Kirlilik kaynakları

Atıksu Arıtma Tesisi'ne (AAT) ek olarak, kirliliğe neden olduğu bildirilen kaynaklar şunlardır:

1. Suya boşaltılan hayvan dışkıları
2. Nohuttepe'den gelen kanalizasyon
3. Mezbahalardan Ceyhan Nehri'ne boşaltılan su ve atıklar
4. Hamis Deresi'nden kaynaklanan kirlilik
5. Mezbahalar veya hayvancılık tesislerinden nehre doğrudan kanalizasyon bağlantıları

6. Yerel köylülerin kanalizasyonu doğrudan Hamis Deresi'ne boşaltmak için borular döşemesi
7. Atık suları Hamis Deresi'ne akan ABC deterjan fabrikası
8. Cevdetiye Mülteci Kampı

Yetersiz Arıtılmış Atıksu ve Su Kalitesi Üzerindeki Etkilere İlişkin Temel Sorunlar ve Endişeler:

Koku: Nehir boyunca veya nehre yakın topluluklarda güçlü ve kalıcı bir koku rapor edilmiştir; özellikle yaz aylarında su seviyelerinin düşük olduğu dönemlerde durum daha da kötüleşmektedir. Koku, yaşam kalitesini olumsuz etkileyerek, bölge halkının pencerelerini açmasını veya misafir davet etmesini zorlaştırmaktadır. Bu koku Nisan ayında başlamakta ve hava soğuyana kadar devam ederek Nohuttepe sakinlerini ciddi şekilde etkilemektedir. Nohuttepe köylüleri kokudan dolayı kapı ve pencerelerini kapalı tutmak zorunda kalmakta, köyde ilaçlama çalışmaları yapılmasına rağmen sorun devam etmektedir. Ayrıca, deşarj noktasına yaklaşık 5 km mesafedeki Kırmıtlı köyü (Nohuttepe'nin karşısında) ile 2,5 km mesafedeki Yeniköy de koku sorunları bildirmiştir. Koku, AAT'nin bulunduğu Yunus Emre Mahallesi'nde de hissedilmektedir (bkz. bu Ek'in sonundaki harita).

Sağlık/Hastalıklar: Mahalle sakinleri, kirli sudan kaynaklanan çeşitli sağlık sorunları yaşamaktadır. Alerjiler ve cilt hastalıkları artmış, yaz aylarında ishal ve diğer hastalıkların vakaları yükselmiştir. Nehirde yüzen veya suyla temas eden çocukların sık sık hastalandığı bildirilmiştir. Kirlenmiş sebze ve meyvelerin yanı sıra nehir balıklarının tüketilmesiyle ilgili sağlık endişeleri mevcuttur. Astımı olan yaşlı bireylerin de koku ve kirlilik nedeniyle zorluk yaşadığı belirtilmiştir.

Haşereler: Yeni böcek türlerinin, özellikle "Mucur" olarak adlandırılan bir sinek türünün ortaya çıktığı ve bu sineğin alerjik reaksiyonlara, ağrılı ısırıklara, şişlik ve ateşe neden olduğu belirtilmiştir. Sivrisinek popülasyonu da artış göstermiş, bu durum halkın açık alanda çalışmasını zorlaştırmıştır. Ayrıca sivrisinek artışının, etkilenen köylerde uyku bozukluklarına yol açtığı rapor edilmiştir.

Tarım/Hayvancılık: Çiftçiler, kirli sulama suyu nedeniyle ürün veriminde azalma ve mantar hastalıklarında artış gözlemlemiştir. Hayvanlar da kirli su içtiklerinden bacaklarında mantar enfeksiyonları gibi sağlık sorunları yaşamaktadır. Sulama kanalları kirlenmiş ve yosunlarla dolmuş, su kalitesi bozulmuş ve bu da genel tarımsal verimliliği olumsuz etkilemiştir.

Balık/Yaban Hayatı: Kirlilik, balık popülasyonlarında azalmaya ve balıkların tadında değişime neden olmuş, bu da tüketenler açısından sağlık endişesi yaratmıştır. Bölgede kuş türleri ve bitkiler dâhil olmak üzere yaban hayatı azalmış, su samurlarının ve bazı kelebek türlerinin artık bulunmadığı bildirilmiştir. Asidik suyun ağaç köklerine ve çevredeki bitki örtüsüne zarar verdiği belirtilmiştir.

Yeni AAT'nin İnşasına İlişkin Görüşler

Çiftçiler, yeni bir AAT'nin inşasına yönelik aşağıdaki faydaları önermiştir:

1. **Çevresel İyileşme:** Yeni bir AAT ve iyileştirilmiş arıtma tesislerinin, nehir yatağını temizlemesi, görünümünü güzelleştirmesi ve flora ile faunanın koşullarını iyileştirmesi beklenmektedir.
2. **Daha Sağlıklı Ekosistem:** Kuş cennetindeki su kalitesinin artmasıyla birlikte bitki verimliliğinin iyileşmesi ve doğada genel bir iyileşme sağlanacaktır.
3. **Koku Azalması:** Yeni tesisin, çevredeki topluluklar tarafından bildirilen mevcut koku sorunlarının çoğunu ortadan kaldırması ve yakın sakinlerin yaşam kalitesini artırması beklenmektedir.
4. **Balıkçılığın Yeniden Başlaması:** Daha temiz su sayesinde bölgede balıkçılık faaliyetlerinin yeniden başlaması mümkün olacaktır.

5. **Ekonomik Fırsatlar:** İnşaatın istihdam fırsatları yaratmasına ilişkin farklı görüşler dile getirilmiştir. Yakındaki köylerdeki gençlerin çoğunun bölge dışında çalıştığı, ancak hâlen inşaat konusunda yetkin bazı kişilerin bölgede bulunduğu belirtilmiştir. Nehir kıyısındaki çevresel koşulların iyileşmesiyle turizmin artmasının, hem çiftçilere hem de yerel halka fayda sağlayacağı ifade edilmiştir. Çiftçiler, yeni bir AAT'nin tarımsal verimliliği ve ürün miktarını yeniden artırabileceğine inanmaktadır.

Bununla birlikte, çiftçiler Belediye'nin yeni tesisi gerektiği şekilde işletmeyebileceği ve yetersiz bakımın kirliliğin devam etmesine (koku ve sağlık etkileri dâhil) yol açabileceği endişesini dile getirmiştir. Acil bir sağlık ve güvenlik endişesi bulunmamakla birlikte, topluluk inşaat ve işletme ile ilgili potansiyel riskler konusunda temkinli yaklaşmaktadır.

Tüm katılımcılar, deşarj noktasının mansabında kalan bölgelerden ve Hamis Deresi gibi diğer su kaynaklarından sulama yapan çiftçilerin bulunduğunu doğrulamıştır. Bu suyun, hem atıksuyun yetersiz şekilde arıtılmasından hem de boru hatlarındaki taşma ve taşkınların su kaynaklarını kirlletmesinden ötürü kirli olduğu düşünülmektedir.

Bilgilendirme / Paydaş Katılımına İlişkin Görüşler

Çiftçiler, Atıksu Arıtma Tesisi'nin (AAT) işletilmesine ilişkin mevcut iletişimden ciddi memnuniyetsizliklerini dile getirmiştir. Tesisin faaliyetleri, örneğin çamur yataklarının temizlenme takvimi gibi konular hakkında bilgi almadıklarını ve tesisin etkin çalışmadığını düşündüklerini belirtmişlerdir. Bu durum, tesisin işleyişi hakkında yeterince bilgilendirilmedikleri hissini yaratmış ve daha ayrıntılı bilgi talep etmelerine yol açmıştır. İletişimin iyileştirilmesi gerektiği vurgulanmış ve hem mevcut hem de yeni AAT operasyonları hakkında güncel kalabilmeleri için toplantılar düzenlenmesi önerilmiştir. Çiftçiler, farklı kanallardan bilgi almaya açık olduklarını, toplantı ve seminerlere katılmaya istekli olduklarını belirtmiştir. Görsel sunumlara ve tesis gezilerine de ilgi göstermişlerdir. Ayrıca kadınlar için özel bilgilendirme oturumları düzenlenmesini önermiş ve iletişim için sosyal medyanın kullanılmasının faydalı olabileceğini vurgulamışlardır. Muhtarlık ofisleri ve sulama birliklerinin mutlaka bilgilendirilmesini istediklerini ve açıklamaların net bir şekilde yapılmasını tercih ettiklerini ifade etmişlerdir. Ayrıca, arıtma süreçlerine dair bilgilerin posterler ve çevrimiçi kaynaklar aracılığıyla paylaşılması fikrini de memnuniyetle karşılamışlardır.

Üç odak grup görüşmesi (OGG) sırasında bildirilen koku sorunlarının yaşandığı yerleri gösteren harita

Şekil 0-1: Osmaniye AAT'nin (kırmızı ile işaretlenmiş) çevresini gösteren harita. Deşarj hattı ve deşarj noktası sarı ile gösterilmiştir. Koku sorunlarının bildirildiği yakın köyler konum iğneleriyle belirtilmiştir: Nohuttepe mavi, Yeniköy yeşil ve Kırmitli beyaz. Kokuya ilişkin endişelerin de dile getirildiği Yunus Emre Mahallesi ise yeşil ile çevrelenmiştir.